

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA, 3— PÉNGŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR
VASARNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

SASS BÉLA

1865--1928

A magyar református egyháznak, a debreceni egyetemnek ismét nagy gyászja van. Megint kidőlt egy erős oszlop, meghalt Sass Béla teológiai professzor, sok fontos egyházi tisztség viselője, több erős munkát kiváló pozíció betöltője. Gróf Degenfeld József főgondnok elvesztése után a második csapás és mélyes gyász, mely a kálviniista egyházat rövid időn belül éri. Egy tudós elme, kiváló jellem, minden tekintetben nagy emberi érték elvesztése mindig fájdalmas, de Sass Béla halála most különösen kétszeres veszteséget jelent, mert munkájára, nagy tudására, alapos képzettségére most lett volna szükség, mikor a református egyházi zsinat napjai közelednek és alapvető egyház-alkotmányozó tevékenység ideje jött el. Az összeülő zsinat két olyan kiváló férfiut fog nélkülözni, mint gróf Degenfeld József és Sass Béla.

Dekus Ernő, az egyetemes konvent világi elnöke mondja részvét-ábrálatában, hogy Sass Béla közéleti munkássága szorosan összeforrott az egyház életével, melynek szolgálatában hervadhatatlan érdemeket szerzett és amely egyik legderekabb fiát és legönzettebb szolgáját vesztette el benne. Találó szavak, melyek a gyász első percében mindenki felé fordulnak, aki ismerte életében az elhunytat.

Sokoldalú tevékenységének koronája volt az a munkásság, melyet a konventben és a zsinatban kifejtett. A tanári katedrán ép úgy esilognak fényes képességei, mint a magas egyházi tisztségek piadestüljén. Megszámlálhatatlan bizottsági munkálatokban, szabályrendeletek, törvények, kánonok szerkesztésében vett részt. Személyét sohasem tolta előtérbe, mindig csak a közélet munkáért élt és dolgozott, pihenést nem ismerve. Még szabad idejét is teljesen a tudományos búvárkodásnak szentelte.

Igazi hittudós volt, ki még halálos ágyán is mindég a bibliát forgatta. Mélyen érző lelke erős hitet hordozott. Mentől többet tudott, annál erősebb lett a hitben. Ez az erős hit, nagy tudományos felkészültség, kiváló jellem, nagy munkabírási tette őt igaz, tökéletes emberre. Elvesztése épen azért nagy veszteség nemcsak egyházára, hanem a közéletre is. Ravatalánál megsirathatja valláskülönbőség nélkül minden magyar ember, mert igaz férfi volt. Az ő életének munkája a lelkek nemesítésének, a krisztusi igazság művelésének zajtalan, de annál eredményesebb műve volt és koporsója harmonikus szép életet zár magába, melynek elmúlása fájóalmas és megrendítő.

A miniszterelnök nagy beszéde az egységes pártban a választói jogról, a demokratikus eszméről, a külföld bizalmáról, az egységről

A jelszavas politika követése lecsuszást jelentene -- Ne úgy kövessünk haladó, fejlődő politikát, ahogy a külföld diktálja
A nemzet sorsa ostromlott várhoz hasonló -- Eljön majd az idő a titkos választójogra is

Budapest, jan. 18. Az egységes párt esütörtök este Almássy László elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a kormányt Bethlen István miniszterelnök, Vass József, Walkó Lajos, Scitovszky Béla, Pesthy Pál, Klebelsberg Kunó és Máyer János miniszterek képviselték.

Almássy László elnök bejelentette, hogy Nagy Emil és Berky Gyula kiléptek a pártból, mert úgy látják, hogy törvényhozói működésüket a párt keretei között nem tudják a maguk kívánsága szerint kifejteni. A párt tudomásul vette a kilépést. Ezután áttért az értekezlet a valorizációs törvényjavaslat vitás szakaszainak tárgyalására.

A következő felszólaló Bogya János volt, aki felhívta a párt tagjainak figyelmét a Nagy Emil ügygel kapcsolatosan arra, hogy ha külpolitikai kérdésekkel akarunk foglalkozni, tekintettel annak rendkívül súlyos voltára, ezt csak a kormányfaktorok előzetes megállapodásai útján tehetjük, mert *kellő informálatlanság miatt többet árthatnak, mint használni tudnak.* — Minthogy Bogya felszólalásában semmiféle javaslatot vagy indítványt nem tett, természetesen határozathozatalra nem került a sor. — Ezzel a pártértekezlet háromnegyed 9 órakor véget ért. — Az értekezletet pártvaesora követte.

Perényi báró beszéde

A pártvaesorán Perényi Zsigmond báró köszöntötte fel a miniszterelnököt. Felszólalásommal — mondotta — alkalmat akarok adni szeretett vezérünknek a felszólalására. Meg kell vizsgálni multat vajjon eredményes volt-e, s meg kell vizsgálni a jelent, hogy jobban lássuk a jövő feladatait. A múlt év már jelentős eredményeket mutat fel. A múlt év január havában a kormányzó megnyitotta az országgyűlést, amely alapja alkotmányos életünknek. Az április hó 14-én a kormány megkötötte a barátsági szerződést Mussolini nemzetével. (Hosszantartó éljenzés és taps). — *Junius 24-én megszökött a Daily Mailben az a nemes angol lord (hosszantartó éljenzés és taps) és határozottan szava-*

val, amely elhalasztja a világ minden tájára, hirdeti a magyar igazságot és odakiáltja az egész világnak, hogy van magyar probléma, a magyar fellámadás érdekei összevannak egész Európa érdekeivel. A multhoz képest haladás mutatkozik idebent is. Láttuk azt, hogy a kormány programját bizalommal követi az ország nagy többsége. Bethlen Istvánban bízik mindenki és az ő személyéhez ragaszkodik mindenki. És mégis már vagy tíz napja a lapok arról írnak, hogy nagy egyenlenségek vannak ebben a pártban és külön-külön csoportok épződnek. Minden nagy pártban elkerülhetelen az, hogy azokat, — akiket régi barátság fűz össze, azokat ez a barátság sürőbb érintkezésre vezet. Ez nem bontja meg a párt egységét. Az volna a baj, ha ezeknek a csoportoknak külön programjuk volna. En azt hiszem, hogy inkább a párt programjában kívánnak más és más szempontot. Vannak, akik a demokráta haladás érdekében ellenzéki reformot hirdetnek, vannak, illetve vagyunk mások, akik gazdasági és szociális bajok orvoslását hirdetik. Abban valamennyien meg egyezünk, hogy mindannyian egyek vagyunk a vezér iránti ragaszkodásunkban, egyedül őt tartjuk hivatott vezérünknek és ha öngavallériából egy állításért hajlandó odadobni állását, abba mi is bele fogunk szólni.

Azt is mondják, hogy elégedetlenek vagyunk, ezt elismerem, elégedetlenek vagyunk, mert minden magyar becsületés ember elégedetlen. *Elégedetlen az országnak ezzel a megcsontított helyzetével mely végeredményében minden nyomorúságunk forrása. Jól tudom, ami nekünk fáj, az a miniszterelnöknek is fáj, de ő felelős vezető állásban eme fájóalmának nem adhat kifejezést.*

Perényi ezután a miniszterelnök felé fordulva ezeket mondotta:

— *Ta vagy a mi hivatott vezérünk, mert nem véletlen körülmények adták ezt a vezetést a kezébe, hanem az egész nemzet akaratla.*

— *Kérjük Istenünket, hogy az ő áldó és védő keze legyen rajtad, legyen téged erősítő, naggyá, hogy felismelhesd ezt a lelopott nemzetet és vezes bennünket a fellámadás*

felé. Az uristen éltesse sokáig.

A szüneti nem akaró taps és éljenzés után Bethlen István emelkedett szólásra.

Bethlen miniszterelnök válasza

A felköszöntőre a miniszterelnök többek között ezeket mondotta:

— *A sajtó rossz jós volt, amikor a mai napra programbeszédet jósolt. Programadásra semmi szükség nincsen, mert ő és a párt megadta ezt a választáskor. Ehelyett néhány politikai kérdésre akarok kitérni. A magyar nemzetnek sok jó tulajdonsága mellett meg van az az egy rossz tulajdonsága is, hogy *mihelyt sorsa kissé javult, felejté a szenvedéseket és azt a munkát, amellyel e sorsot megjavítani sikerült.**

— *Ujabbán ismét jelenkezik ez, és ismét a jelszavas politika felé fordulnak sokan, ami pedig mindig posványba vitte a nemzetet. Hangoztatják, hogy a konszolidációt nem is volt olyan nehéz megteremtteni, hanem az mintegy sült galamb a szánkba repült. Pedig azok, akik ezen konszolidáción dolgoztak, tudják mennyi munkába, harcra és küzdelembe került a mai eredmény. A kormány nehéz harcok árán tudott előre jutni azokkal az elemekkel szemben, amelyek akár forradalmi, akár ellenforradalmi létezőknek hódoltak. De nemcsak harcra került ez az eredmény, hanem a részletes program alapján való szervezett munkába is. Sikerült az egységspártban összeforrasztani minden nemzetalkotó elemet, felekezeti és osztálykülönbőség nélkül. Ez a párt történelmi érték és aki ezt kockára teszi, az nem pártérdekekkel játszik, hanem a nemzet érdekeivel. Megalkotta ez a párt a választói törvényt, a házszabályreformot és a felsőházat a parlamenti konszolidáció terén. Ezzel még nincs befejezve a parlamenti konszolidáció. Sok tennivaló van, de előfeltétel volt az ország konszolidációja. E munkához erős pártra volt szükség, mert csak ezzel lehetett leküzdeni az önbizáskodás és a jogrend zavarait. Ugyiszintén e pártra támaszkodva lehetett tete*

alá hozni a pénzügyi és gazdasági konszolidációt is. — E pártra van van szükség ennek a munkának a szociális téren való folytatásához.

Nem szabad megfélemlíteni azokról a szolgálatokról, amelyeket a párt tett. A jövőben is épenolyan szükség van erős governmentális pártra, amíg kormány van, mint a múltban, ha a konszolidációt fenn akarjuk tartani és fejleszteni.

Ujabbban vannak, akik a párt egységét kívülről bontogatják. A párt tagjai lélekben valóban egycs és azok is maradnak. A kívülről megindult bontogató munka azzal a jelszóval dolgozik, hogy a párt tulajdonképpen diktatúrát tőr meg. De akkor, amikor ezt hangoztatják, és a párt egyes tagjai kritikát gyakorolnak, akkor azt állítják, hogy ige homlik a párt. Nem veszik észre a két állítás között való ellentétet. A pártnak a múltkor hozott határozata nem jelent diktatúrát és nem jelenti a szabad véleménynyilvánításról való lemondást. De meg kell követelni minden párttagtól, hogy ha van eszméje, a melynek megakadályozása a nemzetet, chez ne keressen külső segítségért, hanem elsősorban forduljon a párthoz.

Hangoztatják a demokratikus haladás szükségességét. Mi a sajtószabadságot, gyűlékezési jogot mindenkor hangoztattuk, hogy azokat a rendkívüli eszközöket, amelyeket a háborús idők adtak a kormány kezébe, meg kell szüntetni és azok még is szüntenek, míhelyt a bíróságokra oly hatalmat ruháztunk, amelynek segítségével hatékonyan ellenulgozhatja majd a szabadságjogokból való visszaélést. Azt hiszi, ennek megoldásával nem jut ellentétbe a szabadságjogokat követelők felfogásával, mert reméli, hogy azok sem a visszaélés érdekében képviselik a gondolatokat, hanem azért, hogy jogosult e nemzet haladását szolgáló eszméket mindenkinek szabadon képviselni. Han hangoztatják a titkos választójogot is. A párt programjában benne van a titkosság, az sohasem tagadta és egye mindenképpen ezt tudomásul. A párt tett is a titkosság érdekében lépéseket, mikor a választójogi törvényben részletesen meg is valószínűsítette azt. Nem tartja még a kormány elértkezettnek az időt a titkos választójog praktikus megvalósítására. A választójogtól követelni kell, hogy egy governmentális párt összehozására alkalmas legyen. A második követelmény, hogy a választójog olyan legyen, amely nem vezet a parlament színvonalának süllyedésére, mert a nemzet nem szabad tudatlan, hozzá nem értő embereknek vezetni. A harmadik követelmény az, hogy a parlament üljön össze, amely néző és erős párt mellett normális tárgyalási lehetőségeket is biztosítson. Valamely túlzottan kiterjesztett titkos választójog mellett Magyarországon ma senkisé tud őszséhezozni. Ez nem az elvek kérdése, hanem a nemzet nagy érdekeivel való felelősség kérdése.

Eljön majd az az idő, amikor a titkos választójog megvalósítható lesz, akik ma a titkos választójog bevezetését sürgetik, azoknak első kötelességük felvilágosítani és meg szervezni a nemzeti politika jegyében a felvilágosultabb tömegeket. Ha ezt a munkát teljesítik, akkor elkövetkezik azoknak a jelszavaknak belátása, amelyet hirdettek. Azt mondják, hogy a külföld miatt kell demokratikus politikát folytatni. Bizonyos óvatossággal vagyok a külföldről behurcolt eszmékkel szemben és óvatosságra intem a nemzetet oly politikussokkal

szemben, akik nem Magyarország ágensei akarnak lenni a külföldön, hanem a külföld ágensei Magyarországon. A külföld bizalma nem a demokratikus jelszavakon múlik, a külföld az aránylag rövid idő alatt történt konszolidáció helyreállításával, az erős és szavat tartó kormányban, a kormány kalandmentes és mégis önzertes politikájában látja a bizalomgerjesztő momentumokat Magyarországon. — Ezek azok az értékek, amelyeket a külföld honorál. Nem hiszi, hogy a külföldről importált jelszavak megvalósításával ezeknél több bizalmat lehet elérni, mint az előbb említett momentumoknál. Ha megszűnnek a rend, a jelszavas politika eredményeként elveszlenek a külföld bizalmát, mert ennek a politikának utján csak lecsuszás jöhet. Ha megvalósítanánk a divatos demokrata jelszavakat, akkor ez sem volna elegendő, akkor azt hirdelnék, hogy nem vagyunk elég demokratikusok, mert nem oly föld reformot csináltunk, mint Csehország, vagy Románia, nem vagyunk még köztársaságok, mert nem engedjük meg a kommunista izgatást. Ebben a lecsuszásban megállás nem volna. 1918-ban is demokratikus jelszavakkal jötték és egyik bottólból a másikba jutottunk, míg nem érkezünk a posványba, mely nagyrésben okozója volt a békeszerződésnek. Mindezzel nem ezt mondja, hogy ne kövessünk haladó, fejlődő politikát, de ne tegyük azt úgy, ahogy a külföld diktálja. Vagyunk elég emberek ahhoz magunk is, hogy megteljük a haladás módját. A nemzet sorsa ostromlott várakhoz hasonló, melyben mindig készen kell állni az ostrom visszaverése végett. Ebben az ostromlott várban egyetlen vezető akaratra kell lenni, mert ha az nincs, akkor széthuzás van és egymás ellen fordulnak a védősereg erői. E nemzetnek nincs már elveszteni valója, mert már mindent elvesztettünk és pusztá létünk maradt meg. Erőt kell gyűjtenünk és ezért van szükségünk egységes párt, melynek egységére, a haladás politikájára üritem poharamat.

A miniszterelnök beszédét percenkig tartó lelkes taps követte.

Az elnöki tanács ülése

Budapest, január 19. Az egységes párt esti értekezletét megelőzően elnöki tanácsülés volt. Az elnöki tanács a miniszterelnök javaslatára elhatározta, hogy minden hónap első párt értekezlete előtt egy órával, rendes elnöki tanácsülést tart, ezenkívül pedig annyiszor, ahányszor az elnöki tanács tagjai azt szükségesnek tartják, rendkívüli tanácsülést hívnak össze. Az elnöki tanács foglalkozott az egyes magánjogi pénztartozások ártértékeléséről szóló javaslat egyes vitás szakaszaival, melyet azután a párt értekezleten részletesen megtárgyaltak.

Melegági termelésre

a konyhakerti vetemény magvaink, u. m. karfiol, uorka, káposzta, kalarabé, saláta stb. csomagolt állapotban már kaphatók csiraképessejük és fajtisztaságukról előnyösen ismert minőségben. — Gondos termelő már ilyenkor beszerzi ebbeli szükségletét.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth uca 15.
Telefon 22.

Fióküzlet: Piac uca 22-24.
Telefon 1003.

Bud pénzügyminiszter beszéde a képviselőházban

A hadikölcsön valorizációjáról később döntenek Nvlatkozott a forgalmiadó ellenőrökről

Budapestről jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén folytatta a valorizációs javaslat tárgyalását. — Rothenstein Mór nem fogadja el a javaslatot és a valorizációt követeli. Strausz István szerint az 1924-25. állami zárszámadás 275 millió aranykorona többletet mutat és szerinte ebből telt volna a valorizációra. Györki Imre azt indítványozza, hogy évente 20 millió pengőt vegyenek fel a költségvetésbe a valorizációra.

Bud pénzügyminiszter szóval fel azután, miután befejezték az általános vitát és válaszol az egyes szónokoknak. Kijelenti, hogy a hadikölcsön valorizáció ügyében a döntést felfüggesztik későbbi időre, azonban a karitatív valorizációt sem mellőzik. Kifejti, hogy több évre terjedő gazdasági program a termelés alátámasztására, a legjobb valorizáció. Szól a szövetségi kérdéstről és kijelenti, hogy a szövetszeteknek meg kell oldaniuk a problémákat, mert a kormány nem támogathatja őket a végletekig.

Bud miniszter aztán így folytatta: Fábrián Béla képviselő ur — szokásához híven — foglalkozott a forgalmi adóellenőrökkel. A közönség is, de magam is meguntam ezeket a dolgokat. A képviselő ur állításával szemben meg kell állapítanom, hogy ez idő szerint pontosan 1568 forgalmi adóellenőr működik, a felügyelőkkel együtt.

Fábrián Béla: És ez kerül 14 millió engőbe?

Bud János: Ebben is téved a képviselő ur, mert csak 4.4 millió pengőbe kerül az egész adminisztráció. Fábrián képviselő ur azt mondotta, hogy az én fizetése 20 millió, ezzel szemben a forgalmi adó osztályfőnököké több. A múltban csakugyan volt ilyen eset, de én áprilisban rendeztem ezt a kérdést. Ha valaki adatot hoz fel az ellenkezőjére....

Fábrián Béla: Én hozok, miniszter ur!

Bethlen miniszterelnök: De az eddigimel jobb adatot! (Derűtség az egységesséparton.)

Bud János: Ma a vezetők fizetése Budapesten 352, vidéken 486, más helyeken 257 pengő. Van három nagyobb körület, hol nagyobb a fizetés, így Újpesten 787, Erzsébeten 877, Kispesten 864 pengő, de ezek a legnagyobb körzetek az országban.

Rothenstein Mór: Mi a mellékjövődelmük?

Bud János: Ebben minden benne van! Fábrián képviselő ur azt is állította, hogy a forgalmi ellenőrök fizetésének egyrészt titkos egye-

sületek számára vonják le.

Fábrián Béla: Nem titkos, hanem nyílt egyesületek számára.

Bud János: Nevezze meg, melyek ezek az egyesületek. En Fábrián beszéde után magamhoz kérttem a vezetőket, felszólítottam őket, hogy tegyenek nyílt vallomást, milyen egyesület számára vonnak le illetményeikből. Kijelentették, hogy semmiféle levonás nincsen.

Fábrián Béla: Megkérdezte Zeman oszlatytanácsos urat is?

Bud János: Ó nines Pesten.

Fábrián Béla: Én megneveztem, hogy kinél érdeklődjék!

Bud János: Ha ön bizonyítani fogja állításait, a legszigorubbau fogok eljárni, mert ennek jogosultsága nines. (Élénk helyeslés.)

Azzal fejezte be szavait a miniszter, hogy mindenki apostola legyen a takarékoságnak.

Ezután a jegyző felolvasta a kereskedelmi miniszternek Hegymegi Kiss Pálnak a debreceni kereskedelmi és iparkamara választása ügyében hozott intézett interpellációjára adott választást, melyben a miniszter kijelenti, hogy a felhozott panasz a kereskedelmi kamarai törvény megalkotásával szintén elintéztést fog nyerni.

Az ülés negyed háromkor ért véget.

Megszületett a juószláv királyi pár második fiúgyermeké

Belgrad, január 19. Éjfélt után Mária királyné egészséges fiúgyermeknek adott életet.

Belgrad, jan. 19. Mária királynának éjfélt után 1 óra 20 perckor fiúgyermeké született. A szerencsés eseményt százezer ágyulövés adta köztdomásra a belgrádi erődből. A királyné, valamint a kis herceg kitűnő egészségének örvend.

Belgrad, jan. 19. A kis herceg megszületéséről szóló orvosi jelentést Cohen és Zdravkovics orvosok írták alá. A születési okmányt az alkotmány értelmében Vukicsевич miniszterelnök, Szubotics igazságügyminiszter és Perics házelnök látta el aláírásával. A kis herceg második fiúgyermeké Sándor királynak.

Szerezzenek takaréketétkönvve a Kölcsonés Segélvzö-Egyletnél.

Csatornázásnál

közponli fűtés egészségügyi berendezés épület-bádogos

munkánál forduljon b zalommal

Fülöp Miklós

bádogos- és vízvezeték szerelő mesterhez

Debrecen, Csapó-u. 3.

Költségvetes díjtalan.

Sass Béla theologiai tanár, a Konvent és Zsinat rendes tagja és jegyzője tegnap hajnalban elhunyt

Sass Béláné saját vérével akarta megmenteni férje életét Szombaton délelőtt 10 órakor temetik az egyház nagy halottját

Városszerzte nagy részvétet és megdöbbenést keltett Sass Béla, theologiai professzornak, a református egyházi élet kiválóságának halála, mely csütörtökön hajnalban következett be.

Bár betegsége igen komoly jelleget öltött, azonban senki sem hitte, hogy a katasztrófa ilyen gyorsan beálljon. Az orvosi tudomány minden elköveteit megmentésére, azonban a Végzet másképp intézkedett és a kiváló férfiú kidőlt az élők sorából, nagy veszteségére a tudomány és a református egyháznak.

A halálesetről tudósítónk a következőkről számolnak be:

Az utolsó órák

Sass Béla szerdán délelőtt, mint azt megírtuk, a körülményekhez képest teljesen jól érezte magát. Nyugodtan aludt és később Baltazar püspök látogatása alkalmával szívélyesen elbeszélgetett.

Délután nyugtalanság vett erőt a betegre, úgy hogy a kezelő orvosainak injekcióit is kellett adniok. Még ekkor a szív működése teljesen kifogástalan volt, azonban a pulzusa már szaporodott. — *Ettől kezdve az állapota folyton gyengült, úgy hogy épen emiatt a nyugtalt szivereható szerekkel kívül az esti órákban szükségesnek tartották a vér átömlesztést.*

Sass Béláné azt kérte az orvosoktól, hogy amennyiben az ő vére megfelel, azt használják fel férje megmentésére.

Tényleg úgy is történt és dr. Könczy Ernő tanárségét és Bodnár Tibor műtőorvos mintegy 600 köbcentiméter vért átömlesztettek. — Sass Béláné nagyon jól tűrte a vér adást és ez a műtét a beteg állapotán szemmel láthatólag javított is.

Utána levitték a műtőbe Sass Bélát, ahol maga Hüttl professzor váltott kötetést. Majd a beteget ismét emeleti szobájába vitték.

Nem sokkal később a véréátömlesztés ellenére szükségesnek tartották, hogy a szívműködést megfelelő szerekkel megjavítsák és a beteg nyugalmát altató injekciókkal igyekeztek biztosítani.

Az orvosok mindent elkövettek, hogy Sass Béla életét megmentse és épen a súlyos állapotára való tekintettel Hüttl professzor úgy rendelkezett, hogy Balogh István dr. állandó inspekciós szolgálatot tartson egész éjszaka a beteg mellett. Mint súlyosabb esetekben, rendszerint szokta, maga Hüttl professzor az éjszaka folyamán több ízben megnézte a beteget.

Bár minden emberileg lehetővé tették, Sass Béla állapota folytonosan romlott, vérkeringési zavarok állottak be és háromnegyed 5 órakor szivgyengeség tünetei közt, ugyszólván agónizálás nélkül, csendesen örökre elaludt.

Dr. Bodnár Tibor, aki a katasztrófa beálltáról informált bennünket, elmondta, még, hogy Sass Béla szíve a műtét előtt teljesen kifogástalan volt, azonban előfordul, hogy ilyen nagyobb műtét után a szervezet ellenálló képessége, ame-

lyet a magas kor is jelentékenyen befolyásol, legyengül.

Természetesen Sass Béláné egészen férje halálának pillanatáig a nagy beteg ágya mellett tartózkodott.

A ravatalon

Dr. Sass Béla holttestét pénteken reggel hozzák be az egyetemről a Kollégium dísztermébe, ahol felvatalozzák. A katasztrófa körül a temetés időpontjáig theologusok általánosan diszorséget, végtisztességet adva ezzel az elhunyt nagy professzorunknak.

A temetés

Sass Béla temetése a gyász és a részvét impozáns megnyilatkozása közepette folyik le. Az egyházi temetési szertartást megelőzően a Kollégium dísztermében Karay Sándor igazgató a Kollégium nevében, dr. Verzár Frigyes rektor az egyetem részéről bucsuztatják a nagy halottat. A kántus gyászeneket ad elő.

Azután átvizik a koporsót a Nagytemplomba, ahol délelőtt 10 órakor kezdődik a gyászszerartás, melyet maga dr. Baltazar Dezső püspök végez.

A templomi szertartás végeztével a gyászmenet a tanári karral az élén gyalog megy ki a Hatvanutcai temetőbe, ahol Sass Béla még életében sírhelyet váltott magának — mert ott kíván pihenni.

A sírnál dr. Lencz Géza, a hittudományi kar dékánja, a kartársak nevében, Solymossy József kollégiumi szenior pedig a theologusok és a kollégiumi ifjuság nevében mond bucsuztatót.

A részvét

Sass Béla haláláról Baltazar püspök tegnap reggel értesítette a konvent elnökségét, honnan már délelben megérkezett a gyászoló család: a részvétávirat, mely így szól:

Megdöbbenéssel értesülök nagyrabecsült férjének váratlan elhunytáról. A megboldogultnak közéleti munkássága évtizedeken át szoros összeforrott egyetemes egyházi életével, melynek szolgálatában hervadhatatlan érdemeket szerzett. Egyetemes egyházunk egyik legderékabb fiát és legönzelenőbb szolgáját veszítette el az elhunytban, kiből a konvent elnöksége pótolhatatlan munkatársát gyászolja.

Dokus Ernő,
az egyetemes konvent
világi elnöke.

Ezen kívül rengeteg távirat érkezett az esti órákban az ország minden részéből, a református egyház vezető férfaitól.

Debrecen város társadalmának

pedig minden számottevő tagja osztozik a családdal a mély fájdalomban.

Sass Béla életrajza

Az elhunyt édesapja Sass Károly református lelkész, a 48-as időkben nagy szerepet vitt a lelkes harcokban volt a függetlenségi eszmének. Nagy Sándor tábornok mel-

sok egyéb tisztség munkája terhelte. A református egyetemi konventnek és zsinatnak rendes tagja és jegyzője, a ref. egyházkerületnek tanácsbírája, a debreceni egyháznak presbitere volt.

Kitüntetésre sohasem vágyott és szinte ellenzése dacára kapta meg a III. osztályú vaskoronarendet.

Feleségével sz. Csáky Mariskával boldog házasságot élt amit egy pillanatra sem zavart meg diszharmonia. Feleségének édesapja, Csáky Gergely Debrecen városának 12 éven át volt tanácsnoka és ezen a révén már Sass Béla is tősgyökeres debreceninek tartotta magát.

Sass Béla életrajza

Sass Béla 1865. január 20-án született Albison, Biharmegyében, hej atyja, Károly, református lelkész volt. A fiatal, ambiciózus ifjú 14 éven át tanult Debrecenben, majd 1887-ben a berlini egyetem theolo-

A legrégibb kézimunka üzlet Debrecenben

BENYÁTS EMIL

kézimunka üzlete, előnyomdája

Főter, Tisza-palota.

Dus választék: Smyrna, nordisch, berliner stb. pamutokban. --- Teljes árnyalatok! --- Gobelin, Kellm munkák dus választékban.

lett működött, mint tábori lelkész és élénk politikai tevékenységet fejtett ki. Apjától örökölte Sass Béla az erős kálvinista jellemet, a szintizista, magyar érzi, azonban az egykori 48-as tábori lelkész fia már egész életét egyházi tevékenységnek szentelte és politikai mozgalmakban egyáltalában nem vett részt.

Nagy esze és kiválóan gyors fel-fogó képessége már fiatal korában megnyilvánult, amire nézve jellemző, hogy már 16 éves korában leérettségizett, még pedig színjelesen.

Mint életrajzi adatai elmondják, többször tett a külföldön tanulmányutakat és különösen nyelvtudása volt hámulatos. Az őseleleti nyelveket Magyarországon talán senki sem ismerte úgy, mint ő és ezenkívül perfektül beszélt a német, francia, angol nyelveket is, — ugyancsak tökéletesen tudott görögül is.

Legutolsó olvasmánya is a Biblián kívül Gebhardt: Novum Testamentuma volt, — eredeti görög nyelven.

Munkakészségére viszont az jellemző, hogy szombaton, mikor kiment a sebészeti klinikára, hogy operációnak vesse alá magát, kivitt egy esomó iratot is azzal a szándékkal, hogy betegsége alatt elintézi azokat. Sajnos, erre már nem kerülhetett sor.

Sass Béla egész életét közéleti munkásságnak szentelte. Tanári kötelezettségének ellátásán kívül

gial fakultására iratkozott be. Kül földi tanulmányutja befejeztével a budapesti egyetemen hallgatta az ugynevezett klasszika-litaturát.

A következő évben Debrecenbe került, ahol a református gimnázium helyettes tanára lett. A tanév befejeztével, 1890 júniusában saját költségén ismét Berlinbe utazott, ahol tanulmányait bővítette és megtanulta a syrus, valamint a héber nyelvet.

Dicsőfi József távozásával a debreceni Kollégiumban megüresedett az ó-szövevényi írómagyarozati tanszék. A pályázók közül Sass Bélát választották meg, aki az arab nyelvet, majd a bibliai aram nyelvet adta elő.

Az 1895-ik évben a debreceni akadémia igazgatójává választották s ezt a tisztséget több éven át viselte.

Sass Béla fáradhatatlanul dolgozott a főiskola, a tanári kar, az ifjuság és a református egyház érdekében s mikor a főiskolai Igazgató Tanács őt jegyzőjének választotta, életének hivatása tullép a pusztán tanári teendőkhöz. Az események ereje a közügyek sodrába viszi, országos tevékenység részesévé lesz. *Az egyetemes konvent jegyzőjévé választja.* Ő adta ki a zsinat terjedelmes jegyzőkönyvét, valamint a zsinat által alkotott és 1907-ben a király legfelsőbb jóváhagyásával ellátott kilenc egyházi törvényeket.

A király legmagasabb elhatározásával „a református egyházi élet és a magyar református egyház legfőbb kormányzó és törvényhozó testülete körében szerzett érdemei elismerésül” a harmadosztályú vaskoronarenddel tüntette ki. A jelvényt báró Bánffy Dezső ünnepélyesen adta át. Sass Bélának, aki nek tanulóitársai a theologiat

Alföldi Pince vendéglőben

A Budapesti Berki László zerevarával zeneestélyt tart. Kifűnő konyha, tisztán kezelt borok. Figyelmes kiszolgálás. — Színház után va 9 óra

elvégzésének 20-ik évfordulóján, 1905-ben nagy alapítvánnyal öröklítették meg a kiváló professzor nevet.

Sass Béla irodalmi téren is jelentős munkásságot fejtett ki. Szerkesztette a Debreceni Protestáns Lapot. Lefordította Jób könyvét prózában és számtalan nagyértékű előadást tartott a nyilvánosság számára is.

Amikor a debreceni jogakadémia egyetemé alakult át és az egyetem református jelleget vett fel, a kinevezett professzorok között szerepelt Sass Béla egyetemi professzor is. Amikor Ofelsége IV. Károly király 1918 október 23-án Debrecenre meglátogatta és az első sub auspiciis regis doktorraavatáson a király személyesen megjelent, Sass Bélának nagy szerep jutott. A sub auspiciis regis doktorraavatáson az eskümentát, mint a hittudományi kar akkori dékánja, Sass Béla olvasta fel.

Az egyetem fenállása óta egy ízben rektor, több ízben dékani tisztséget viselt. A halál a férfikor délen ragadta őt el, nagy veszteségére a református egyháznak és a hittudományok művelésének.

A gyászoló család gyászjelentése

Sass Beláné szül. Csáky Mariska a maga és az összes rokonság nevében mélyszégyen fájdalommal tudatja, hogy szerető férje, **Sass Béla**, debreceni Tisza István Tudományegyetem nyilvános rendes tanára és teológiai fakultásának prófékája, a magyarországi Református Egyetemes Konvent és Zsinat rendes tagja és jegyzője, a Tiszántúli Református Egyházkerület tanácsbírája, a debreceni református egyház presbýtere, a harmadik osztályú vaskoronarend tulajdonosa nemes munkában eltöltött életének 63-ik évében rövid szenvedés után folyó hó 19-én, reggel fél 5 órakor visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk a debreceni református kollégium dísztermében lesz felravatolva, ahonnan 1928 január 21-én, szombaton délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban tartandó református gyászszertartás után a Hatvan neai temetőben fogjuk a pihentető anyaföldnek átadni.

Kelt Debrecenben, 1928 január 19-én.

„A lélek él, találkozunk!”

ÖNGYILKOSSÁGI JÁRVÁNY MISKOLCON

Miskolcraól jelentik: Miskolcon az utóbbi napokban feltűnő nagy volt az öngyilkosságok száma. Két nap előtti Krausz Lajos és felesége, valamint Schwartzfeld Miklós és felesége követett el öngyilkossági kísérletet. A két férj gyógyulóban van, de a két asszony életbenmaradásához nincs sok remény. Tegnapelőtt Fischer Béla ötvennyolcszázados mezőkövesdi gyógyszerész a miskolci Erzsébet-kórházban mérgezte magát és még este meghalt. Ugyanekkor Granre Lili tizennyolcszázados hivatalnokleány bróm-mérgezte meg magát és az orvosok nem hiszik, hogy meg tudják menteni a haláltól, melybe állítólag árvasága és elhagyatottsága kergette. Végül tegnap Hajdu Juliska tizenkilencszázados nevelőnő mérgezte meg magát marólguggal. Állapota szintén életveszélyes.

Gondos szülők a Kölcsey-ös Ségérvölgyben Egyet takarékpénztárral lépik meg gyermekeiket. 0000

Hivatalos jelentés a szentgotthárdi vámincidens ügyében lefolytatott vizsgálatról

A csek kémszervezet információja alapján tették a Népszövetséghez a feljelentést

Budapest, január 19. Hivatalosan jelentik: A magyar kormány kezdeményezésére január 17-én délután Szentgotthárdon összeültek a magyar és osztrák vám- és vasúti hatóságok képviselői, hogy megállapítsák annak az 1928 január 1-én lejártszódtó esetnek részleteit, a melynek során egy fegyverszállítványt feltartóztattak. Mindkét fél képviselői egyetértően megállapították, hogy az eszt a következőképpen játszódott le:

1928 január 1-én, 15 óra tájban, Szentgotthárdra beérkező vonat többek között öt kocsit hozott magával, fuvarlevél szerint bevalloított tartalommal: 155 ládával, 70 ládával, 88 ládával, 320 ládával és 78 ládával. Az említett kocsik feladási állomásaként Verona (Olaszország), osztrák belépő vámhivatalként Arnoldstein, rendeltetési állomásként Szlovenszko Nove-Mesto volt feltüntetve. A fuvarlevelek szerint az öt kocsit gépkatrészeket tartalmazott. A hozzátartozó vonatjegyzés magával a vonattal érkezett meg és kezelése után az osztrák vámhivatal az osztrák vasúti képviselő útján a magyar állomásfőnökségnek, ez pedig a magyar vámhataloságnak adta át. Főadóként Commercio Universale in Ferramenta Curti mérnök, címzett Berkovics Testvérek szállított. Szlovenszko, Nove-Mesto, tranzit rendeltetéssel szerepelt, továbbá a fuvarlevél különleges megjegyzések rovatában azonos irással, mint a szállítófelnek többi bejegyzései: „Tranzito Varsó (Colonia)” voltak feltüntetve.

Röviddel a vonat beérkezése után az egyik kocsit az osztrák közegek felnyitották és az eljárt két osztrák vámmalkalmazott az első felbontott ládában 8 bádógtartályt, azok mindegyikében egy-egy géppuska töltény heveder feltöltéséhez szolgáló készüléket találtak. A második nagyobb láda rakaszokat tartalmazott. Két-két üres töltényhevederrel. Minthogy az osztrák vámm alkalmazottak megállapították, hogy a szóban forgó küldemény hamisan volt bevallva és a fegyverszállításhoz szükséges fegyver-kísérő irat hiányzott, az osztrák szövetségi vasutak szentgotthárdi képviselőjét megkeresték, intézkedjék az iránt, hogy a szállítványt osztrák területre visszatolják. A magyar állomásfőnök erre kijelentette, hogy ennek a megkeresésnek nem lehet eleget, mert véleménye szerint a kocsik már átadottaknak tekintendők, magyar területen állnak s a küldemények jellemeire való tekintettel előzőleg saját felsőbbfőnökök utasításait kell kikérnie. — Ennek megfelelőleg az öt kocsit a magyar hatóságok kezében maradt.

A magyar bizottság vezetője felszólította az osztrák bizottságnak, hogy az eszt az idő szerint Rátót állomáson vesztelő öt kocsit megtekintse.

Az osztrák bizottság az ajánlatot tudomásul vette, de nem tartotta szükségesnek, hogy azzal éljen, mivel a bizottságnak csak az volt a feladata, hogy az 1928 január 1-én történt eset részleteit megállapítsa.

Budapest, január 19. A párisi Temps legutóbbi száma foglalkozik a szentgotthárdi gépfegyver-

szállítvány ügyével és azt írja, — hogy a kisantant memorandumja valószínűleg részletes ismertetést tartalmaz, melyet az érdekelte kormányok a memorandumhoz csatolnak, több havi megfigyelésük folyamán észlelt dolgokról. Amint a kisantant államok megindítására irányuló kérelmeket, a kérdést a már csi ülés napirendjére felveszik, amikor is tanács határozni fog az esetleges vizsgálat részletei felől. A nagykövetség tanácsának abban a jegyzékében, amellyel a nemzetek szövetségének főtákarát Magyarország katonai ellenőrzésének megszüntetéséről értesítették, nem utánpótlásra vonatkozó törvény-megváltoztatásról, hanem az után-

pótlás módjának tekintetében kifejezett bizonyos kívánságokról volt szó.

A nagykövetség tanácsának jegyzőke kifejezetten Magyarország katonai utánpótlási törvénye alkalmazására vonatkozó fenntartásokról beszél. Meg kell állapítani hogy a nagyköveti tanács ezirányú figyelemztetésének a magyar kormány azóta teljes mértékben eleget is tett.

London, jan. 19. A Daily Telegraph a kisantant államoknak a népszövetség titkárságához intézett levelével kapcsolatban még a következőket írja:

Okunk van feltenni, hogy az az információ, melyet eszt kémszervezet gyűjtött, világos fog vetni nem csak a szentgotthárdi, hanem az egyéb hasonló esetekre is. — Időközben kísérletet fognak tenni arra, hogy a kisantant milyen garanciákat kapjon a jövőre nézve. Azt hiszik, hogy általában több nagy hatalom fog nyomatékosan ajánlani egy barátságos megoldást, — mert addig az eredmény kétséges.

Kémkedéssel vádolnak egy magyar egyetemi hallgatót románok

Bukarestből jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy a román hatóságok letartóztatták Silai István orvostanhallgatót, akit azzal vádolnak, hogy meg akart vesztetni két katonatisztviselőt a román mozgósítási irodában, hogy bizonyos okmányokat szerezzon meg révükön. A román hatóságok állítása szerint egy messze kigázó kémszervezetről van szó, amelyben jórészt magyar egyetemi hallgatók szerepelnek, akik a szegedi egyetem helyiségében tettek le hűség-

esküt, ahol fegyvertartást fogadtak Erdély meghódítására irányuló munkájukban. A szervezet központjai állítólag Besztercén, Kolozsvárott és Désen székelték. — Bár a hatóságok Silai kivül az állítólagos kémszervezet több más tagját is letartóztatták, azt állítják, hogy többen elmenekültek. Ezek a sorozatos letartóztatások nyilvánvalóan a szentgotthárdi incidenssel kapcsolatban külföldi sajtóhadjárattal függnek össze.

A vizsgálóbíró elrendelte Szentiványiné holttestének felboncolását

Keresik az eltűnt 1200 pengőt

Budapest, január 18. Öv Szentiványi Farkasné tragikus halálával kapcsolatban, az ügy iratai felkerültek Strache Gusztáv dr. főügyészhez és az ügyészség a rendelkezésre álló iratok alapján azt az indítványt terjesztette a vizsgálóbíró elé, hogy

rendelje el öv. Szentiványi Farkasné holttestének törvényszéki orvos szakértő által való felboncolását.

Az ügyészség álláspontja szerint ezidő szerint nem merült ugyan fel a halál oka. Azonban az elhunytak a fia feljelentést tett, mely szerint öv. Szentiványi Farkasné két borítékban 1200, illetve 800 pengőt helyezett el a halálát megelőző napon az ő szemé előtti s a borítékokra ráírta sajátkezüleg, hogy

ezek az összegek az abbázai üdülés céljaira szolgálnak, viszont ezek az összegek nyomtalanul eltűntek.

Külföldben is egy teljesen egyedülálló, elvonultan élő előkelő hölgy haláláról van szó, a halál körülményeit pedig a nyomozást nem tudta teljesen tisztázni. Mindezekre való tekintettel az ügyészség szükségét látta annak, hogy

az ügy teljes levezetése ügyében a törvényszéki orvosi boncolást indítványozza. A büntető törvényszék vizsgálóbírája helyt adott az ügyészség indítványának és a boncolást holnap, pénteken fogantatosítják.

Kiütéses tifusz pusztít Udvarhelymegyében

Kolozsvár, január 19. Az udvarhely megyei szintiszta székelylakosságú Erdőfülek községben, szeptember óta kiütéses tifuszjárvány dühög. Naponla 2—3 embert temetnek, s mintegy másfélszáz ember viaskodik borzalmas kínok között a szörnyű betegséggel.

Hivatalos részről még mindig nem történtek meg a legelőnyösebb intézkedések sem a járvány leküzdésére. Nem küldtek ki orvost, nincsen szérum, s elkönyölés, sem fertőtlenítés.

A hivatalos orvosi szervezeteiből egyetlen ember foglalkozott az erdőfüleki járvánnyal. — Az oklándi román járvásorvos. — Az oklándi román járvás orvos volt az, aki letépte a magánorvosok ragályt jelző céduláit és a maga részéről nem állapított meg kiütéses tifuszt.

A hercegprimás: „az én programom ez: Istennek adjuk meg ami Istené, az embereknek, felekezteknek azt ami az övéké, akkor lesz békeesség

Serédi hercegprimás hazajött Rómából -- Unnepélyes fogadtatás a magyar határtól Budapesten át Pannonhalmáig

Serédi Jusztinián dr. Magyarországi bíboros-hercegprimása, aki évek óta Rómában élt, ma reggel lépett először új méltóságába a Magyarországi földjére. Kedden délután indult el a hercegprimás vonata Rómából. Kísérétében voltak Bárdos Remig pannonhalmi főpápa, Zichy Aladár gróf, Csizsarik János címzetes püspök, Berzelet Jenő fővárosi tanácsnok, Palkovics esztergomi alispán, Alapi Gáspár komáromi és Véték György kaposvári polgármesterek, Nagy Károly budapesti főkapitányhelyettes, Madarász István apátplebános, valamint a nagyszámú magyar zárandokok, köztük a bencés diákszövetség Téri Béla v. miniszter vezetésével. Ma reggel 5 óra 11 perckor érkezett a hercegprimás hozó vonat a jugoszláv határállomásra, ahonnan 5 óra 30 perckor futott be a magyar határ első állomására, Murakeresztúra, hol megkezdődött az ünnepély. A hercegprimás hozó vonat mozdonya fellebörgözve, virágfüzerekkel és hatalmas apostoli keitős kereszttel volt feldíszítve.

Reggel 6 óra 10 perckor érkezett a vonat Nagykövetségére, ahol a hívek ezrei és a helyőrség díszőrsége fogadta a hercegprimást. Elsőnek Gyömörey György főispán üdvözölte a főpápaat a vármegye nevében, majd Tóthy Géza murakereszturi apátplebános üdvözölte a hívek és egyház nevében. Az Emériciana nevében Uray Lajos budapesti táblai tanácselnök mondott üdvözlőbeszédet. A katolikus jótékony nőegylet fehér rózsacsokrot nyújtott át a hercegprimásnak, akit Muraköz nevében Szabó Zsigmond üdvözölt. Az elhangzott üdvözlőbeszédre Serédi hercegprimás kijelentette, hogy erős hittel indult a nagy munkába és kéri, hogy a hívek azt a lelkesedést, amellyel fogadták, őrizzék meg, mert azok buzdítólag hatottak rá. Az Eméricianusok üdvözlésére adott válaszában azt mondta, hogy akinek kezében van az ifjuság, azé a jövő. Ezután áldást osztott és József főherceg társaságában kocsiba szállt, hogy utját folytassa.

Háromnegyed 8 órakor érkezett meg a hercegprimás vonata Fonnyódra, ahol az énekhar a pápai himnuszt énekelte. Báró Weisenbach Iván vm. főjegyző Somogyvármegye törvényhatósága nevében üdvözölte a primást, aki ezután megleghangon mondott köszönetet az üdvözlésért. A hercegprimás ezután megáldotta az egybegyűlteket és vonata tovább robbogott.

Székesfehérvárott 8-10 ezer főnyi küldöttség várta a megérkező hercegprimást, akit a különböző hatóságok, egyesületek kiküldöttei fogadtak. A primást gróf Széchenyi Viktor főispán üdvözölte. Serédi meghatóttan és könnyezve mondott köszönetet a lelkes fogadtatásért.

BUDAPESTEN

Fél 12 órakor érkezett a hercegprimás vonata Budapestre, a déli vasút pályaudvarára. Anint a vonat befutott a pályaudvarra fel-

csendül a Himnusz, meghajlik a tisztelgő zászlók színes csoportja és lassan, szinte lépésben befut a vonat. — Óriási éljenzés harsan fel az ezrek ajkán, kalapokat, kendőket lengetnek az éljenzők a vonat felé, amelyből a hazatérő zárandokok in tegetnek vissza.

Az egyik elsőosztályú kocsijánál pillantja meg a tömeg Serédi hercegprimást. Biborosi kalapjában, teljes egyházi díszében áll Serédi és meghatóttan integet vissza az üdvözlésekre. A kalauzok sípolnak, integetnek s a mozdony megáll — néhány méterrel a kiszámitott helyen túl. A vasutasok kétségbeesetten jeleznek a mozdonyvezetőnek, a primás azonban sajátkezűleg kinyitja az ajtót, leszáll a lépcsőn és az ünnepi szónokok elé siet. Hajadonfőt fogadja az üdvözléseket, jobboldalán Cesare Orsenigo nuncius, balján Bárdos Remig pannonhalmi főpápa.

A KULTUSZMINISZTER ÜDVÖZLŐ BESZÉDE.

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter lépett a hercegprimás elé és üdvözlő beszédében a következőket mondotta:

— Főmagasága bibornok, hercegprimás ur! Eminenciás ur! Magyarországi kormányzója és a magyar királyi kormány nevében melegen üdvözlöm eminenciádat abból az alkalomból, hogy magas közjogi és egyházi méltóságának átvétele végett hazajött.

A miniszter azután rámutatott arra, hogy a hercegprimás sok évvel ezelőtt mint fiatal magyar szerzetes ment ki Rómába, nem víve más magával, mint jóistenadta nagy tehetségét és törhetetlen munkacerejét.

— Eminenciád — folytatta tovább — ebben az országban békét talál a magyar állam és a történeti egyházak között. Istenben nyugvó nagy elődjének, boldogult Csernoch kardinálisnak az volt a legnagyobb érdeme, hogy a pártalanul nehéz időkben fenn tudta tartani a békeséget nemcsak az egyház és az állam között, hanem az egyes magyar egyházak és felekezetek között is. Csernoch hercegprimást az a meggyőződés hatotta át, hogy csak a belső békeesség és az egyház harmonikus együttműködése esetén építhetjük újra valláserkölcsös alapokon a rombadólt magyar hazát.

— És az építési munka folyak és ehhez a munkához bizalommal várjuk és szeretettel kérjük főmagaságodat. Budapestnek és környékének, az Alföldnek és különösen a tanyavilágnak templomokra, a nyomaival küzködő egész társadalomnak intézményekre van szüksége, a vallás vigaszára, hogy az egyén és a család ezernyi gondjával, a nemzet pedig mostoha sorsával meg tudjon küzdeni. — Ez a küzdelem csak részben politika, nagy része szellemi, vallási és erkölcsi tusa, a mely nagyszerű harcban és még nagyszerűbb munkában Magyarországi hívő népe várja a szellemi vezetőt.

— Midőn eminenciádnak etennel

átadom kormányzó urunk üdvözlőlevelét, ez irathoz és a kormány üdvözléséhez szeretettel és bizalommal hozzákapcsolom saját jókívánságaimat.

Azután Sipőcz polgármester, Preszly Elemér főispán és Zichy János gróf mondak üdvözlő beszédet.

A HERCEGPRIMÁS VÁLASZA.

Az üdvözlések befejeztével Serédi hercegprimás válaszolt:

— Szeretett magyar testvéreim! A primás első szavait nem tudta folytatni, mert a megszólítás után percekig éljenztek. Az ovációk megszűntével folytatta a hercegprimás:

— A két legutolsó nap, amelyet az uton töltöttem, valóságos diadal ut volt. Igen sokszor átgondoltam ennek a diadalutnak a körülményeit: átérzem, hogy szeretettel vártak és fogadtak idehaza. (Éljenzés.) En tudom ennek az okát is. Mindannyian érezték itthon, hogy erre a szédületes, magas méltóságra nem törekedtem, még csak gondolatban sem.

— Ez az állás olyan nagyfontosságú és olyan felelősségteljes, hogy nem kíván jót magának, aki erre törekszik. Amikor azonban láttam Isten akaratát földi helytartója intézkedési következtében személyemre irányulni (Éljenzés), nem lehetett elhárítani magamtól és engedelmesen meghajítottam a fejem.

— Azonban bármilyen nagy is a felelősség, ország-világ előtt kimondom: tökéletesen nyugodt vagyok, mert velem lesz az Isten, de velem lesz az egész magyar nemzet is, velem lesznek a magyar katolikusok, de azok a más vallású honfitársaim is, akiket ugyanaz a haza-

A hercegprimás beszéde Győrben a magyar igazságról

Budapestről délután tovább utazott a hercegprimás. Délután fél négy órakor Győrbe érkezett, hol szintén ünnepélyes fogadtatás volt, mely különösképpen szólott az egykori győri bencés diákoknak.

Az üdvözlő beszédek sorát a győri püspök nyitotta meg.

Ezután Serédi hercegprimás meg ható szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésekért. Különösen köszönöm — mondotta — a püspök ur önméltóságának üdvözlését, aki fáradságot nem kímélve kijött, hogy üdvözljön engem, a fiatalabb embert, akit az Uristen akaratára és ösztöneire kegye erre a magaslatra emelt. Arra kell törekednünk, hogy felemeljük ezt a megcsontított országot, azok érzik legjobban, mit vesztek, akik nem maradhatnak ott, ahol születtek. Az én primási kinevezésem legelőször is összekapcsolja szegény hazám szétszakított darabjait. Kérem a jó Isten, aki nekem ezt a magas méltóságot adta, adja meg a hozzá szükséges erőt is, hogy szerény tehetségemhez képest minden erőmmel működhessem Magyarországi újjáépítésén, hogy Magyarország ismét az legyen, ami

szeretelét hevít, mint engem. Újságokban több ízben mondtam már, hogy békeességre akarok törekedni, de hogy ezt elérhessük, juszticiára van szükségünk. Adjuk meg az igazságot mindenkinek, de ne engedjük a magunk igazából. Az én programom az: Istennek adjuk meg, ami az Istené, az embereknek, a felekezteknek azt, ami az övéké, akkor lesz békeesség. Senki meggyőződését nem fogom támadni, hanem meg fogom becsülni, — amíg ő is megbecsüli a meggyőződését. És erre szükség van, mert istentelen emberekkel új hazát felépíteni nem lehet.

— En dolgoztam a földművelésben, dolgoztam, mint tanár, mint hivatalnok és mint pap és tovább is akarok dolgozni, csak támogatást kérek minden jóra való magyar embertől, hogy felépítsük ezt az országot. Ha ezer esztendő alapokra helyezkedünk, akkor új ezer évet biztosíthatunk a jövő nemzedéknek. Ösztöne a pápa a magyar zárandokok előtt, tehát, hogy ugy mondjam, tanuk előtt, — tette hozzá mosolyogva a primás, — jelentette ki, hogy atyai szívéből küld engem hazámba. A szentatya szereti Magyarországot s az utolsó 8-9 esztendőben, amikor hazánk nem ismerték, félreértették. — az eguelen hatalom az Apostoli szék volt, amely szeretettel fordult Magyarországra felé és amely most személyemen keresztül édes hazámra fordította figyelmét.

— Befejezésül csak annyit, hogy legyenek mindannyian meggyőződve arról, hogy minden jóra való magyar ember szolgálja leszek.

A primás beszéde után ismét lelkesen éljenztek Serédi Jusztiniánt — majd az egyetemi énekkarok Kereszty Jenő vezényletével előadták a „Noi vogliamo Dio” című egyházi olasz indulót, majd a rendőrszenekar a pápai himnuszt játszotta, imalatt a hercegprimás ismét felszállt a kocsiba és két fehér szegfüvel kezében integetett a folyton éljenző tömegnek.

Mielőtt a vonat visszaindult volna, a hercegprimás megáldotta a térdre ereszkedő tömeget s pontosan 12 óra 20 perckor a Rákóczi induló hangjai mellett, óriási éljenzés közben, a primás vonata ismét elhagyta a déli vasúti állomást...

volt. Kérem, hogy mindannyian értsék meg az én szándékomat és céljaimat, mert ezek a célok s szándékok tökéletesen összeesnek Magyarországi céljaival és szándékaival. Amikor Ösztöne elbocsátott Magyarországra, rendkívüli módon halmozott el kegyeivel. Ez a rendkívüli kegyesség azt jelenti, hogy Ösztöne megértette nemcsak engem, de megértette Magyarországot is. Ő az egyedüli a békekötések óta, aki igazán megért bennünket és a nemzet erejéhez képest támogat is bennünket. Amíg az igazságtalanságok ki nem küszöböl tetnek, addig nincs magyar béke.

Ennek a békének szenteltem én minden időmet, minden összeköttetésemet és ennek munkálására akarom ezentul is fordítani minden erőmet. Ezért jártam mindenhol, a legmagasabb helyektől a legalacsonyabbakig, hogy lássák be, milyen igazságtalanság történt velünk, hogy tanulják meg végre a történelmet, a földrajzot azok akik bennünket megnyomorítottak. Istennek legyen hála, már derengeni kezd: igen sok helyre találtam, hol megértették bennünket és azt bizszem, hogy előbb vagy utóbb, de

bizonyosan meg fog változni a mostani helyzet. Szívemből köszönöm az üdvözléseket, ígéretüket és szeretetüket.

Kitörő éljenzés fogadta a hercegprimás szavait, ezután a emgys püspökhöz lépett, megköszönte az üdvözlést és megcsókolta. Majd a jelenlévőkkel kezét fogott, elbeszélgetett s aztán kivonult a pályaudvarra, hol óriási közönség kitörő éljenzéssel fogadta, majd autóba szállt és az iskolai növendékek sorfala közt Pannonhalmára utazott, hol a teljes konvent ünnepélyesen fogadta. Györszentmárton községben zászlódiszettel és harangzugással várták a primást, az ünnepélyes fogadtatás azonban, a primás kívánságára elmaradt. A község küldöttségét a biboros hercegprimás szombaton fogadja.

Lakásháborúság a rendőrbíró előtt

D. A. Debreceni kereskedő két szoba, konyhás butorozott lakást adott ki egy F. F. nevű tisztviselőnek albérletbe. Ezt a lakást D. A. felmondta január 15-ére, de F. F. távollétében még 13-án behatolt a butorozott lakásba s az egyik szobába mindenféle holmit hordott be, F. F. visszatérvén, lakásháborításért feljelentette a kereskedőt, akit tegnap vont felelősségre a kihágási rendőrbíró, amikor 20 pengő fő- és 10 pengő mellékbüntetésre ítélte a türelmetlen főbérlet. D. A. felelkezett az ítélet ellen.

SPORTHIREK

A román szövetség nem adja ki a Kinizsi játékosokat

Dr. Lázár, a temesvári Kinizsi futballigazgatója Budapestre érkezett, ahol tárgyalásokat kezdett, hogy a magyar egyesületek ne szerződtessek le a Kinizsi játékosait. Természetesen megmagyarázták neki, hogy ez lehetetlen és a Kinizsi csak úgy segíthet magán, ha bevezeti a professzionizmust. Lázár azonban nem nyugodott meg, hanem kijelentette, hogy a román szövetség nem fogja kiadni azokat a játékosokat, akiknek a szerződését már benyújtották a szövetséghez. Akiadatás megtagadása annyit jelent, hogy az illető játékos egy évi pihenésre kényszerül. Azután azonban nem segít a kiadatás megtagadása sem.

Keletmagyarország ping-pong bajnokságai.

A DTE január 21. és 22-én rendezte meg a KAOSZ dísztermében (Füvészkert-u. 9.) Keletmagyarország ping-pong bajnokságait. A versenyen a következő számok kerülnek eldöntésre: férfi egyes nyílt, női egyes nyílt. Férfi páros nyílt és egyes nyílt. A nevezéseket január 18-án déli 12 óráig kell leadni Kiss Gábor szakosztályi titkár címére (Városháza, főügyészi hivatal).

A főiskolai sportszövetség tegnap alakította meg szakosztályait. Az atletikai szakosztály választmányába Debrecenből Hadházy Dezsőt és Vizely Kálmánt választották be.

Felhívás

Felkérem a DMTE összes futballjátékosait, hogy folyó hó 20-án este 8 órakor szakosztályi ülésen pontosan jelenjenek meg. Tárgy: Intézkedés. — Angyal, szakosztályi elnök.

Egy 16 éves fiu anyja biztatására valósággal lemészárolta apját, miután leitatta s végrendeletet íratott alá vele

Vederrel fogták fel az áldozat vérért.

A budapesti ítélőtábla Harmath-tanácsa vadállati kegyetlenséggel elkövetett apagyilkosság ügyében hozott most példásan szigorú ítéletet. Az áldozat a hevesmegyei Viszt nyek községbeli Turi Antal módos gazdálkodó volt, akit saját fia és felesége tett el láb alól visszatartottan borzalmas módon.

Az öreg Turi Antal, akinek tizenhat hold földje szőlője és háza volt, már hosszabb ideje hadilábon élt feleségével. A családban napirenden voltak a perpatvarok, mert a gazda nem volt megvetője a borítalnak. A községben mindenki tudta, hogy a Turi-család meghasonlott egymással. Egy napon, a múlt év január 16-án azután a községlegelőjén szörnyű sebekkel borítva, holtan találták Turi Antalt.

A tett színhelyén semmiféle áru-nyom nem maradt, — a faluban mégis rögtön a meggyilkolt Turi feleségére és fiára hárult a gyanu. A csendőrök vallatásra fogták Turinét és 16 éves fiatalkorú fiát, de azok mit sem akartak tudni a gyilkosságról. Turinét emikusan hajtogatta a csendőrök előtt:

— Az a részeg disznó megérdemelte a sorsát, úgy látszik összeverekedett valakivel és az leszta.

A 16 éves fiu azonban nem tudta megőrizni a véres titkot. Hosszas vallatás után beismerte a csendőröknek, hogy édesanyja felbujtására ő gyilkolta meg édesapját.

— Édesanyám azt mondta, hogy csak szurjam le bátran az édesapomat, úgysem fognak elitélni, mert még fiatal vagyok — vallotta.

A fiut beismerő vallomása után anyjával együtt letartóztatták a csendőrök s bevitték az egri ügyész ség fogházába. — Az egri törvényszék főtárgyalásán kerültek azután napvilágra a bestialis apagyilkosság vérfagyasztó részletei.

Kiderült, hogy Turinét már hosszabb ideje bujtogatta fiát, hogy tegye el apját láb alól és mindent gondosan előkészített, hogy a gyanunak még halvány árnyéka se háruljon rá. — Január 16-án este leitatták az italozásra amugy is hajló embert, s mikor már félig elvesztette öntudatát, végrendeletet íratott alá vele, melyben Turi mindent feleségére hagy.

Azután lefektették az ágyba s mikor elaludt, előbb kihúzták alóla a lepedőt, majd az anya hatalmas disznóőr két nyomott fia kezébe és beküldte a szobába.

— Most végezz vele! — kiáltott rá. Vágd el a nyakát!

A fiu a disznóőrrel készel valóban elmettszette az édesapja nyakát.

Anyja bent termelt egy csőbörrel és abba folytatta bele a meggyilkolt vérért.

A holttestet azután éjszakának idején kicipeltek a határba és ott hagyták az utszélen, hogy az a színezete legyen a dolognak, mintha csavargók ölték volna meg a beszeszelt embert.

Az igazság azonban kiderült, has-

tanuln tagadott a bestialis Turinét. Az egri törvényszék a tizenhat éves fiu terhelő vallomása alapján életfogytiglani fegyházra ítélte Turi Antalnét, a gyilkos fiut pedig fiatal korára való tekintettel, nyolcesztendőre fegyházra ítélte.

XIV. Kelemen pápa bullája, Erzsébet angol királynő meggyilkolása egy sajtórágalmazási tárgyaláson

Budapest, január 18. Polónyi Dezső dr. néhány hónappal ezelőtt egy sajtóper főtárgyalásán védőbeszéde közben azt a kijelentést tette, hogy „a cél szentesíti az eszközt” ez a jezsuita ev. Méhéc Ignác dr. tanácselnök ekkor megjegyezte, hogy ezt az elvet a jezsuiták sohasem hangoztatták, mire Polónyi azt válaszolta, hogy ha nem is hangoztatták, de mindenestre gyakorolták. Erre külfömben — mondotta tovább — neki bizonyítékai is vannak.

A sajtóper főtárgyalását követő napon Czapik Gyula dr. pápai kamarás, a Magyar Kultura szerkesztője, levelet intézett Polónyi Dezső dr.-hoz, amelyben felszólította, hogy állásának a valóságát bizonyítsa be. Polónyi a levélre azzal válaszolt, hogy a felszólítólevél formája a társadalmi érintkezés formáitól elüt és ez a felszólítás nem is akar más lenni, mint

snejdig kibabrálás, mely reklám céljára is felhasználható.

A Magyar Kultura múlt év június hó elsejei számában erre cikk jelent meg, amely erős támadást intézett Polónyi ellen és erre Czapik rágalmazónak nevezte Polónyit.

Polónyi Dezső a cikk miatt rágalmazás címen pert indított Czapik Gyula pápai kamarás ellen, akinek ügyét ma tárgyalta a büntetőtörvényszék Schandl tanácsa.

— Nem állítottam valótlan — védekezett Czapik dr. a ma ia tárgyaláson. Ha csak ugyan jezsuita elv volna az, amit Polónyi Dezső annak mondott, akkor az egyház nem engedné a jezsuita rendet működni.

Huszonöt évvel ezelőtt, 1903-ban, egy német birodalmi képviselő — folytatta — 2000 forint díjat tűzött ki annak a jutalmazására, aki a bíróság előtt be tudja bizonyítani, hogy „a cél szentesíti az eszközt” — jezsuita tan volna, vagy volt. Erre a díjra pályázott Hunsbrück gróf akinek ügyét a kölni törvényszék tárgyalta. A törvényszék 1905 év márciusában tételelleg megállapította hogy a jezsuitákra nem lehet rábizonyítani, hogy ezt a tant valaha is hirdették volna.

Hindy Zoltán dr. védő bizonyítási indítványa során tanuként kívánta kihallgatni Méhéc Ignác dr. főtárgyalási elnököt és kérte, hogy a bíróság a szakértők gyanánt hallgassa meg a Pázmány Péter tudományegyetem két tanára véleményét.

Vámbery Rusztem dr., Polónyi Dezső jogi képviselője, viszont Zoványi Jenő dr. nyugalmazott teológiai tanár és S

Felelkezésre került most az ügy, az ítélőtábla Harmath-tanácsa elé, amely Turinét életfogytiglani fegyházbüntetés helyben hagyta, az apagyilkos fiu büntetését azonban tizenkét évi fegyházra emelte fel, amelyet a fiatalkorunk fogházában kell kitöltenie.

A gyilkossági ügynek még egy mellékhatása is van, amennyiben a meggyilkolt Turi Antal szülei, Altarjay S. dr. ügyvéd után perrel támadták meg a végrendeletet, amelyet disznóőrrel karkart ki, Turi felesége és fia, a leítatott végörája előtt álló embertől.

monides Lajos meghallgatását kérte, s végül XIV. Kelemen pápa 1773 évben kibocsátott bullájának ismertetését annak bizonyítására, hogy melyek voltak azok az okok, amelyek a csalhatatlan pápát a jezsuita rend feloszlatására bírták.

Czapik Gyula dr. itt közbeszólas formájában megjegyezte, hogy a pápa rem ebben a vonatkozásban, hanem csak a hitélet dolgaiban eszathataltan.

Vámbery kérte még Segá nunciusnak a comói érsekhez intézett levelének és az arra adott válasznak az ismertetését, amelyben Erzsébet angol királynő tervbevetett meggyilkolása alkalmából a nuncius kijelentette, hogy a szép vállalkozás esetén előre biztosítja a szent atya áldását.

Végül Czapik Gyula dr. szólaft fel, kijelentvén, hogy a felajánlott bizonyítékokat könnyű lesz megcáfolni, mert azok az íráások, amelyekre Vámbery hivatkozott, a pamflettek színvonalán nem haladják túl.

A bíróság a bizonyítás elrendelése után a tárgyalást elnapolta.

Baktérium faló szert találtak fel

Páris, január 19. A Matin jelenti, hogy Herralle, Franciaia orvos, aki az angol kormány megbízásából Indiában kísérleteket vezetett, baktérium faló szert fedezett fel, melynek segítségével sikerült a kolera halálosági arányát 62 százalékról 8 százalékra lenyomni.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőségét készit
Neumann Patertia ucca 17.

Vadászmellény, Pullower

lábszárvédő, angol harisnya
Márton Gyula es Flándi

Őzv. Komárominé

hőgyjoárászieme
Arany Bika bérház, József kir. h.-u. 3
hajvágás, hajfestés

a leguioisó párisi divat szerint.

Bőröndöt, retikült

csak a készítőnél vegyen
Fauermann
bőröndöz, Piac ucca 44. sz.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Színházi műsor

Péntek, C) bérletben Csapó Mária felléptével: *A templom egere*. Szombaton bérletszünet, (szelvénybérlet): *Mesék az írógépről*. Vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt árakkal: *A cigány*. Vasárnap este bérletszünetben (szelvénybérlet): *Mesék az írógépről*.

Hétfőn A) bérletben: *Traviata*. Opera. Halmos János, Timár Ila, Bihari Sándor fellépte.

Kedden bérletszünet, (szelvénybérlet): *Mesék az írógépről*.

Szerdán délután 3 órakor: *Ifjú-sági előadás*.

Szerdán este B) bérletben *Halmos Jánossal: Traviata*.

Csütörtök délután 3 órakor: *Olcsó zónaelőadás*.

Csütörtök este bérletszünet (szelvénybérlet): *A templom egere*.

Péntek este C) bérletben *Halmos Jánossal: Traviata*.

A debreceni színtársulat sikere Szolnokon

Telt házak mellett játszott az operett együttes

Hírt adtunk már a Csokonai színház operett-együttesének szolnoki sikeréről. Ezzel a szerepléssel kapcsolatban most így ír a „Szolnoki Újság” legújabb száma:

„Talán nem is tudta ezidegig Szolnok publikuma, hogy mit jelent az a tábla, a színházi pénztár fölött amit hébe-hóba a pesti színházaknál ki szoktak akasztani. Utópia! mosolyogtak le a mindentjobbantudók a reménykedést s boldog önelégültséggel állapítjuk meg, hogy mi is a hívők szektájához tartozunk.

Kardos Géának sikerült. — És sikerült is fog. — Azok akik a város kultur életének útterén tartották kezüket annak idején figyelmeztették is a város előbbi igazgatóját, hogy kapcsolatot kell keresni a publikummal. Sebestyén Mihály ezt nem látta be s Szolnokot az ország legmagasabb helyeireival örvendeztette meg.

Nem lehet állítani, hogy rossz szeszona volt a nyáron Sebestyénnek, s mégis bizonyos averziót váltott ki a közönségből már eleve úgy a helyár, — mint egyéb színházi politikájával. — Végeredményében ide konkudál a szerződés-zegése is egy, rossz őszi szeszontól való féltében, holott ismét magunkra hivatkozva kell hangsúlyoznunk,

hogy Szolnok csak mint őszi és téli állomás tud existálni megjelölően.

Az események mellettünk bizonyítanak. Kardos Géza első előadása: teljesen telt ház nézte végig s a pénztár fölött már háromnegyed 8 órakor kinn függött az óriási sikert jelentő „minden jegy elkel” tábla. A további napok is Kardos Géza diadalmos bevonulását jelentették Szolnokra, mert az egy vasárnap délután kivételével állandóan táblás házak voltak.”

A színházi iroda jelentése

Ma, pénteken C) bérletben: Csapó Mária felléptével:

A templom egere

Eddig hat táblás ház nézte végig a *Templom egere* ragyogó előadását, melyet Kardos Géza művészi rendezése valóban fővárosi nivóra emelt.

A templom egere bűbajos, kacagtató, szellemes vigjáték. *Csapó Mária* a címszerepben felülmúlhatatlan. *Forgács Sándor* fölényes bankelnök, *László Gyula* aranyos kedélyű gróf, *Herman Mancsi* a kokott szerepében utólérhetetlen, *Rajz Ferenc* mint fiatal báró rokonszenves, *Szigeti Jenő* Schüntzl alakítása briliáns kabinetfigura.

A templom egere ma, pénteken utoljára! Jegyek 10—1 és délután 4—6 óráig válthatók!

Holnap, szombaton és vasárnap este bérletszünetben:

Mesék az írógépről.

Timár Ila, Ferenczy Marian, Szathmáry Margit, Turbók Rózi, Antók Ferenc, Szirmai, Rajz Jancsi, Szigethy Andor és Szigeti Jenő egyenként és összesen ragyogó szerepeket játszanak a *Mesék az írógépről* mai és holnapi előadásain!

A cigány — *Bartha István* a címszerepben vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal!

Bartha István, ez a nagyszerű művész *A cigány* vasárnap délutáni előadásán páratlanul kiváló alakítással magával ragadja a közönséget. *Bartha István* cigánya valószínűleg élmény lesz az Ön számára!

A cigány főszereplői: *Bartha István, Halasi Mariska, Forgács, Rajz, Fülöp Sándor, Virágháty, Kondrát Ilona, Torma Gusztáv, Bihari Sándor és Szigethy Andor*, aki Márton gazda kabinetfigurájával állandó kacagást fog kiváltani. *Jegyeit*!

Traviata, Verdi örökbeesü halhatatlan mesterműve hétfőn kerül színre a címszerepben *Timár Ila-vel*, akinek ez az újszerepe valószínűleg testére, illetve hangjához van szabva. Mellette a férfi főszerepben *Halmos János*, a Városi Színház kiváló tenoristája, az öreg Germont alakjában pedig *Bihari Sándor* fog igazi gyönyörűséget szerezni az operakedvelőknek.

Traviata — tömeges előjegyzéseire való tekintettel szíveskedjék helyéről mielőbb gondoskodni, mivel a *Traviata* előadásai bérletben mennek s így kevés hely jut az elkésették számára. Rendes helyárak.

Mozésziútházak műsora:

APOLLO: Conrad Weidt s címszerepben: Az orvos, aki ölt (Kuruzsló), dráma és Férficsapda, Sinclair Lewis regénye 8 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ: F. W. Murnau mesterműve, Virradat, filmköltemény, Janet Gaynor, George O'Brien, J. Farrell, MacDonald és a kísérő műsorok.

Szombattól — Urániában: Kém, dráma, Dolores Costello a főszerepben és Tengerre Abelesz, Wallace Berry, Raymond Hattonai.

Név- és születésnapokra

Fésű- és manikűr kaseták, ironcia és angol parfümök, kölnivizek, puderek és szappanok a legolcsóbb napidíron kaphatók.

Tóth Emil
drogériájában
Batthyányi-u. 19.

Az „Erdődy” tanya mellett...!

(NÉPDAL)

*Az „Erdődy” tanya mellett,
Azon a szép selymes, füves réten...
Kipányváltam a lovamat
Egy virágos akácska tövében.
Magam is le heveredtem,
Elszunnyadtam, elnyomott az álom,
Rajtam ütött a kerülő,
Megzalogott, — node nem sajnálom!*

*Megmondjam-e, mit álmodtam?
„Vissza küldted karika gyűrűmet”,
Azt üzented: „Lépjem össze,
Hőszin fehér selyem jegykendőmet...
Nem szeretsz már... nem vársz többé...
Soha többé ölelő karodba...”
— Még az akácska is elhervadt...
Ugy borult rám virágtalan lombja!*

*Álom volt csak... gonosz álom...
— Megdupláztam a zálogot mentem,
Örömben süvegemet
Vadvirággal telis-tele szedtem,
Kötözgesse bokrádba,
Adj belőle egy-szál kék-virágot...
Hűd hordjam a szívem felett,
Hűd feledjem azt a gonosz álmot!*

(Debrecen, 1928.)

TURCHANYI LAJOS.

Hubermann Debrecenben?

750 dollárt kér egy estére

A nagy lengyel hegedűművész legutóbbi fővárosi koncertjén már nem játszott „táblás ház” előtt. Nem mintha művésze megeskökent volna, hanem a pesti koncertek általában nem mennek olyan jól, a gazdasági viszonyok miatt.

Mint értesülünk, a Debreceni Zenekedvelők Köre mégis meghívta Hubermann egy koncertre. A művész bécsi impresszáriója a következőket írta:

„Hubermann nem jön 750 dolláron alul, hiába kapacitáltuk. Ezt az összeget — belátjuk — nem bírják önök megfizetni”. Egy est összes költsége 1000 dollár volna s a tagoknak a szokásosnál háromszo-

rosára kellene emelni a jegy árát. A Kör Nyiregyházával és Miskolccal együtt három hangversenyre kötötte volna le Hubermann, abban a reményben, hogy enged tiszteletdíjából, de ez nem sikerült.

A Kör hegedűbérleti hangversenyére így Szigeti Józsefet szerződtette, aki amerikai körútján már épp egy 1000 dollárt kapott esténként, mint Hubermann. Szigeti Angliában is páratlan sikert és dicőséget aratott e hónapban s mert elsősorban *magyar* itthon megelőz szik 250 dollárral is, amit idegen művésztől nem lehet megkivánni.

4000 pengő államsegélyt kérnek a Déri muzeum számára

A városi muzeum betérjesztelte a tanácsnak az elszámolását a múlt évben kapott 960 pengő évi államsegélyről. Ennek kapcsán a tanács foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mivel a Déri muzeum óriási méretekben különbözik a városi muzeum nagyságától, ezért felírják a kultuszminiszterhez és kéri, hogy a Déri muzeumnak legalább 4000 pengő évi államsegélyt adjon.

501 lakásszaporulat az 1927-ik évben

Borsos József műszaki tanácsos bemutatta a lakás statisztikát az 1927. évről a városi tanácsnak. Ezt a kimutatási felterjesztik a műnisteriumba. A lakóházak száma 277-el, a lakások 501 darabban szaporodtak ebben, természetesen bele számították már a városi kislakásokat is.

Előadás a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolája tegnap este 6 órakor, a városi háza közgyűlési termében tartotta igen nagy érdeklődés mellett ötödik előadását. A ref. tanítóképző intézet énekkarának kiváló készütséggel előadott énekszámát után *Szűcs János*, a ref. tanítóképző intézet gyakorló iskolájának vezetője tartotta meg, nagy gyakorlati pedagógiai tudáson felépített előadását „A család segítése a tanuló házi feladatainak elkészítésében” címen. A szülői ház és iskola közös, harmonikus együtt működése biztosítja egyedül a mai neveléstudományi célkitűzéseket. A tanulónak házi feladatai is vannak és azok megoldása körül nagy jelentőségű a szülő szerepe, magatartása. És ha itt a nevelő egyéniségével szemben a turbuzgó szülői szeretet jut előtérbe, akkor a szülő segítségével akaratlanul is saját gyermekét értelmi fejlődésében káros munkát végez, melynek szomorú eredménye idő előtt jelentkeznek és a családi nevelés keretében nagy csalódást okoz.

A nagy tetszéssel fogadott előadást dr. Veress István tan. képviselő igazgató szavai zárják be.

Gondos szülők a Kölcsey Segélyező Egylet fakarékperseivel lenik meg gyermekeiket. 0000

Divatós, kötött, angol costum-kabát, mellény, pullower

Márton Gyula és Fiánál

Debreceni napló

GONDOLKODÓK.

Az élet nehéz problémák elé állítja az embereket s a megelhetési viszonyok nagyon szomorú gondolkodásra kényszerítik azokat is, akik nem nagyon szeretik elmélyíteni gondolataikat s csak úgy felszínesen szeretnek keresztül nézni az élet nagyobb és apró-cseprő történései felett.

Természetesen az élet durva valóságaitól még gondolatban is igyekeznek menekülni s ezért igyekeznek kellemessé varázsolni egy-egy vendéglői, kávéházi cigányzenés estét, ezért pezseg a mindkét-nembeli fiatalság erciben a táncszendevély.

De vannak olyanok is, akik az egyébként nagyon sűrű élet-problémák elől nemcsak ide menekülnek ráérő idejükhöz, hanem hogy elvonják figyelmüket azokról, a napi és heti lapok rejtvénypályázatai mellé menekülnek.

Ezért, a gondolkodni szeretőkért borult ránk a kereszt- és egyéb rejtvények, képes és képtelen talányok korszaka, melyben ugyan csak ráérettük magukat egyesek a rejtvény megfejtésekre. Arra a műveletre, mely a különböző Lexikonok, irodalmi és zenei enciklopédiák, történetírások átböngészését, tanulmányozását is megkövetelte, sőt földrajzi s egyéb ismeretünk gyarapítását is eredményezte.

A keresztrejtvényekkel együtt elvetették a hírlapok a legkülönbözőbb rejtvények magját, melyek az érdeklődés napsugarának hatása alatt kikelték, terebélyes fákká nőttek s virágzásba borultak.

Alig van újság mely valamelyes rejtvényt ne közölne. Egyesek igen komplikáltak.

Igy legutóbb az egyik budapesti lap olyan irodalmi rejtvény-pályázatot hirdetett, mely Petőfi költeményeinek igen alapos ismeretét követelte.

Es az eredmény Csonkamagyarország sokat hangzatos kulturfelényéhez méltónak mutatkozott.

A nagyszámú megfejtő közül kettő debreceni volt.

Figyelemmel kísérem a többi meghirdetett pályázatot is és megfelelő százalékban böngészem ki azok közül a debreceni neveket.

A debreceni gondolkodni szerető, rejtvény-megfejtő nagyobbik része természetesen nő. Nem azért, mintha a nők hajlamosabbak lennének a mélyebben lerögzített gondolkodásra, hanem sokkal inkább vezethető vissza a hennük élő kíváncsiságra, a rejtélyes iránti fokozottabb érdeklődésre a rejtvények, talányok iránti érdeklődés.

Legutóbb az egyik fővárosi lap senei-rejtvényt közölt. Huszonöt operett — régi és új dalmű — egy-egy dalának néhány ütemét reprodukálta hangjegyekben. Természetesen nagyon sok női kacsó verte a különböző gyártmányú zongorák billentyű-sorát és Csonkamagyarországon negyvennégy férfi és nő fejtette meg a rejtvényt. — Arról, hogy ezek közül kik vettek igénybe segítségül esetleg zeneértőket, nem szól az egyszerű garmond sorokba rótt névsor.

Ellenben én a nevek közül kiháztam a debrecenieket. Három képviselik az egykor civis, ma egycemű város kulturális életét. (A legutóbb persze budapestiek s egyetlen vidéki város sem reprezentál három megfejtőt.)

A három megfejtő mindenike nő. És pedig betűrendben Faller Gusztávná, dr. Fehér Arminé és Klein Frida.

Ezer meg ezer melódián keresztül megtalálták a 25 operett kivánt dallam-szólamát. Nagyon mellékes, hogy milyen jutalmat kaptak. — Mindenesetre édes lenne győzedelmük akkor is, ha történetesen nem Kugler-cokoládé lett volna

az, úgy emlékszem felkeltős sulyban.

Operett-melódia és Kugler-bonbon! Ime így illeszkedik össze a készítés és az élet prózája. — Ha az utóbbi finomabb formában is.

Mert nagyon örömdetes emelték a

zenei rejtvény pályázatnak a Debreceni érintő eredménye.

Csak ne lennének mellette olyan gondolkodók is, akiknek agyuk minden idegszála a kenyérgondok kötik le.

SZ. ATYI.

Takó Ferenc büntetését 6 évről 8 évi fegyházra emelte fel a debreceni ítélőtábla

A bíróság súlyosbbitó körülménynek vette, hogy Takó tettével a bírói tekintélyt veszélyeztette

A debreceni ítélőtábla Perjessy tanácsa esütőrtökkel reggel, mérsékelt érdeklődés mellett folytatta Takó Ferenc volt vizsgálóbíróeségéd büntetésének főtárgyalását. A tárgyalás megnyitása után dr. Fényes Jenő védő kérte a bizonyítás kiegészítésének elrendelését; így a hagyatéki és örökösödési visszaélésekre vonatkozólag Imre Dönes, a Karapügyre vonatkozólag Gábor Jenő, Preineszberger Jenő; az Adriányiügyre vonatkozólag Gál Lajos kihallgatását kérte.

Az ítélőtábla a bizonyítás kiegészítését nem rendelte el.

Ezután a perbeszédre került a sor. Vattay József főügyész felvetésére kérte, hogy az ítéletben Takó Ferencre vonatkozólag a súlyosbbitó körülményeket még jobban vegye figyelembe a bíróság és vádlott büntetését emelje fel.

Dr. Fényes Jenő ügyvéd két óra hosszat tartó védőbeszédében sorakoztatta fel bizonyítékait Takó Ferenc ártatlansága mellett. Mindenekelőtt azt igyekezett bebizonyítani, hogy Takó nem büntetett előéletű, majd sorra menve a 24 vádponton, kiváló jogi okfejtéssel törekedett megcáfolni az elsőtoku ítélet indokait. Végül az enyhítő körülményeket sorakoztatta fel. — Rámutatott arra, hogy Takó Ferenc már eddig is borzasztóan meg szenvedett büntetés: a románok fél holtra verték, felesége öngyilkos lett, ő maga is felakasztotta magát — de még idejében levágták a kötéltől. Hozzárult ehhez állásának elvesztése, meghurcoltatása, stb. — Irgalmas ítéletet kér.

A védőbeszéd után Perjessy elnök bejelentette, hogy a tábla este 6 órakor fogja ítéletét kihirdetni.

Pontosan este 6 órakor vonult be a tanács a tárgyalóterembe és Perjessy elnök kihirdette az ítéletet:

A Magyar Állam nevében! A debreceni ítélőtábla Takó Ferenc büntetésében a következő ítéletet hozta: A bíróság a Mészáros-ügyvel kapcsolatos megvesztegetési bűncselekményt vétségig minősítette, egyebekben pedig a törvényszéknek a tárgyalásra vonatkozó ítéletét helybenhagyta, a büntetésre vonatkozólag pedig Takó Ferenc büntetését nyolc évi fegyházra emeli fel.

Perjessy tanácselnök ezután részletesen ismertette az ítélet indoklását. Ez lényegében a törvényszéki ítélettel egyezik. A tábla, elvértében a törvényszékkel, a megvesztegetési ügynél Takót nem mint bírót, hanem mint közhivatalnokot büntette s épen ezért minősítette a megvesztegetési bűntettét vétségig. Súlyosbbitó körülménynek vette ellenben a tábla, mi szerint Takó tettével a bírói tekintélyt veszélyeztette és ezt is figyelembe véve, emelte fel büntetését hat évről nyolc évi fegyházra.

A tábla ítélete ellen a főúrvész a bírói minőség meg nem állapítása miatt jelentett be semmisségi panaszt, de semmisségi panasszal

támadta meg az ítéletet a védő is. Így a nagyszabású bűnper még a kuriát is foglalkoztatni fogja.

Most, hogy a Takó-ügy a második bírói fórumot is megjárta, nem mulaszthatjuk el, hogy pár sorban ne foglalkozzunk dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéd szerepével. A szenzációs Takó-ügy kipattanásakor, a nyomozás lázában szinte nem is lehetett tisztán látni ebben a bűnügyben. Így történt meg, hogy a lapokban, a Takó-üggyel kapcsolatos cikkekből szentimrei Nagy Samu dr. szerepe nem volt rokonszenvesen beállítva, sőt egyes tudósításokban egyenesen mint az ügy egyik gyanúsítottját, emlegették. Mint ezt az első és másodfokú főtárgyalás eseményei azóta igazolták, szentimrei Nagy Samu dr. ebben az ominozus ügyben teljesen tisztán állott. A bűnügy alapján most már mi is megállapítjuk, mi-

szert dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéd az egész ügyben teljes korrektességgel járt el és sajnálkozásunkat fejezzük ki, hogy téves beállítás tudósításaink sajtóper megindítására adtak alkalmat. Biztosra vesszük azonban, hogy dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéd azt az elégtételt, amelyet neki az első és másodfokú bírói eljárás nyújtott és amelyet neki ezennel mi is nyújtunk, — elfogadja és ezzel az ügyöt lezártnak tekintti, annyival is inkább, mivel mi már személyesen is elégtételt szolgáltatunk dr. szentimrei Nagy Samu ügyvédnek, amit ő uri emberhez illő módon elfogadott. Hogy az ő szerepe teljesen tisztá volt, bizonyosága annak az a kijelentés, amit a törvényszéki főtárgyaláson dr. Gergies Károly ügyész elnök tett vádbeszéde folyamán: „Nagy Samunak az igaz sajtószolgáltatás köszönettel tartozik!”

Közérdekű levelek

Hozzászólás a repülőter és a mélyfürés kérdéséhez

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nagy sajnálattal értesültem b. lapjuktól arról, hogy a nagy repülőállomást Nyiregyháza kapta, mert kedvezőbb feltételeket ígért a létesítéshez, mint Debrecen, melynek csak az a vigasztalás maradt, hogy majd valamikor kap „vicinális” repülőállomást, de ezt is csak abban az esetben, ha a kincstár mentesül a költségek alul, vagyis az összes kiadásokat Debrecen magára vállalja.

Szerény nézetem szerint, ha Nyiregyháza egész vagyonát felajánlotta volna arra, hogy a repülőter Nyiregyháza létesíttessék és nem Debrecenben, még az esetben sem lett volna szabad ennek megtörténni, mert a repülőternek Debrecenben van a helye és nem Nyiregyháza!

Hogy Nyiregyháza ígéreteivel tulszárnyalta Debrecen, elítélni nem lehet érte. Az csak természetes, hogy a városok fejlődésére minden áldozatot képesek meghozni, de hogy tulszárnyalják Debrecen, az még száz év múlva sem fog megtörténni, mert Nyiregyháza csak az utóbbi időben kezd kiemelkedni a kis vidéki városok közül nagy várossá, de Debrecen már a múltban is történelmi nagy város volt és most már hatalmas egvtemével a világvárosok sorába lépett. Ebből a sorból Debrecennek lemaradnia nem szabad, mert ez országos érdek, mert Magyarország második fővárosa nem lehet más, csak Debrecen s ezt a tekiika rohamos fejlődése folytán repülőter nélkül elképzelni sem lehet.

Debrecen város vezetőségét sem lehet hibáztatni a repülőter kérdésében való takarékosága miatt, mert itt százados mulasztásokat kell ezidőszertint pótolni és Debre-

cent nagyvárosi nivóra kell emelni, az összes utcákat ki kell köveztetni, játszótereket kell a gyermekek részére létesíteni, továbbá a mai kornak megfelelő alkotásokat létesíteni és kislakásokat építeni, mert az emberek odvas, penészes, gümökörös helyeken laknak.

Tehát, hogy városunk vezetése takarékos volt, ezért megrovást nem érdemel, mert ismernie kell a város lakosságának teherbíró képességét is s épepn ezen oknál fogva nem lehetett nagyobb gavallér a repülőter létesítésével kapcsolatban, mint a nyiregyháziak voltak.

Városunk lakosságát nagyon elszomorította Polgármester urunk újévi, azon kijelentése is, hogy a tervezett mélyfürású kut munkálatait nem lehet megkezdeni, el kell halasztani, mivel csak két furókészüléke van az államnak és ez idő szerint mind a kettő műszert van elfoglalva. Szinte hihetetlen és ha nem a polgármester urtól hallottuk volna a fenti nyilatkozatot, ki telkednünk kelene benne, mert ilyen csekélységek miatt nem szabad megakasztani egy világváros fejlődését. Szükségünk van egy hőforrásra, hogy a városunk fejlődésére fűrdötelenet létesíthassunk. Nekünk elűnk kell és ha életünk biztosításához kevés a meghagyott országunk területe, úgy le kell hatolnunk a föld gyomrába és a föld gyomrából fel kell hoznunk az élet és minden poklok energiáját, hogy ez a hatalmas energia bizonyítsa be a világnak fölényünket.

A városát szerető minden polgárt szomorúan érinti az, hogy a város fejlődése nem halad egyetlenes gyorsasággal. De nem hiszünk, hogy illetékes helyen kellő felvilágosítás után, nem látnák be, annak szükségességét, hogy Debrecen naggyá és erőssé kell tenni. Ez irányban sürgősen meg kell tenni a szükséges lépéseket.

Csomor Gyula

a Meteor mozgó tulajdonosa.

A NAP HIREI

József főherceg diszpolgári oklevelének átadása

Mivel már jó régen történt, hogy Debrecen városa diszpolgárává választotta gróf Apponyi Albertet és József főherceget, Herceg Ferencet és Rákosit a városi tanácsban felmerült az a gondolat, hogy végre már ideje volna hogy a diszpolgáriumot átadják.

Valószínűleg díszközgyűlés keretében adják át József főherceg oklevelét, s a többiekét pedig a város kiüdvöségileg vitteti Budapestre.

Dr Ferenczy Gyula előadása.

A debreceni Kálvinisták Templom-egyesületének vallásos szakcsoportja, ma délután 6 órakor tartja az egyház tanácstermében heti vallásos összejövetelét, melyen előadást tart dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanár. Az érdekes előadásra ezúton is felhívja a vezetés az érdeklődőket. Belépődíj nincs.

Shvoy püspök beteg.

Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök tüdővérzést kapott, és most nagybetegen fekszik Székesfehérvárott.

Uj máltai és Johannita lovagok. A kormányzó megengedte, hogy bárcsai Bácsy István miniszterelnökségi h. államtitkár, a szuverén máltai lovagrendbe magisztrális lovagként való fölvétele alkalmából, továbbá dr. Pappszász József kamarás, a Johannita rendbe tiszteletbeli lovagként való fölvétele alkalmából nekik adományozott lovagrendi jelvényeket elfogadják és viselhessek.

Debrecen templomépítési segélyei. Debrecen városához több helyről intéztek kérelmeket segélyek iránt. A tanács a hévízgyörgyi katolikus templomra 30, a dombóvári lutheránus templomépítésre 50 pengőt szavazott meg, míg a nyomorék gyermekek országos otthona részére 20 pengő segélyt utalnak ki.

A spanyol király válik. Párisi lapjelentés szerint Alfonz spanyol király el akar válni a feleségétől, állítólag azért, mert két fia nem alkalmas a trónutódlásra. Már érintkezésbe lépett a Vatikánnal, hogy keresztül vigye az örvénytelenítést.

Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Várhoz szombaton este egyenlő 5 óra szombaton reggel egyenlő 8 órakor, délelőtt újhald hirdetés, Musziszki hit szóvalkattal fél 11 órakor. M. n. h. ima délután fél 4 órakor, esti ima 5 órakor. V. u. uccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Hétköznapokon reggel mindkét templomban reggel háromnegyed 7 és este fél 5 órakor.

Gyermekdívatházban (Városház épület). Mélyen leszállított áron vásárolhat babruhákat, mátróz, leány és fiu ruhákat, pizsamákat, és télikabátokat is.

Ujabb kommunista mozgalmas. Budapestről jelentik: Az éjszaka kommunista szervezkedés gyanúja miatt 22 egyén állítottak elő a főkapitány ságra. Az előállításokat még újabb előállítások fogják követni. A kihallgatások eddigi eredménye az, hogy a legújabb kommunista szervezkedés a sejtrendszer alapján történt, ennél fogva az előállítások legnagyobb része nem ismerte egymást.

A bőrarak további drágulásától félnek az érdekeltségek

Budapestről jelentik: A GyOS-ban tegnap értekezletet tartottak a bőrgyárosok és a bőrkereskedők, amelyen a bőrkereskedelem és bőr-áruipar ügyét beszélték meg. Az értekezletet a bőraraknak az utóbbi időben bekövetkezett nagyméretű megdrágulása tette szükségessé. A bőrkereskedők az értekezleten elpanaszolták, hogy ők és a cipőiparosok tönkre mennek, mert sohasem tudják idejében, hogy mikor következik be a drágulás és így az olesón eladott készleteket csak drágán tudják majd utána pótolni, ami a készletek állandó esökkenésére vezet.

A bőr-áruipar részéről rámutattak

A nyilastelepek kérelme.

A nyilastelepek azt kérték a várostól, hogy két kútát furassanak és hozzák rendbe a szennyviz elvezetést. A tanács a kérelemre azt válaszolta, hogy két kútát már fúrattat, ami pedig a víz levezetését illeti, megállapítást nyert, hogy 60.000 korona költséggel, ezt még a háború előtt megcsináltatták, de az ottani lakosok nem gondozták kellően és így az árkok tönkre mentek. Most persze ki kellene javíttatni. A tanács úgy oldja meg a kérdést, hogy a tervet megcsináltatja a kulturterméni hivattal és majd az érdekelteket kötelezik a víz-vezető árkok tisztántartására.

Debreceni Kalauz 160 oldalon 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára: részletes térkép pel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Kulturdelután a Katolikus Otthonban. E hó 22-én, vasárnap délután 5 (öt) órakor, dr. Korpássy László főorvos, a Katolikus Otthonban „Van e megfázás” címen előadást tart melyre a tagoknak és hozzátartozóiknak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az

Elnökség.

X Hó- és sárcipők javítását legjobban készíttik Molnár Testvérek, — a Nagytemplomnál.

Előadás a borkezelésről és a hortörvényről. A nyíregyházi m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőség vezetője, folyó évi január hó 20-án, délután 3 órai kezdettel a Városháza közgyűlési termében, a borkezelésről és a hortörvényről, népies előadást tart. — Kívánatos, hogy a vendéglősök és kereskedők, továbbá mindazok, akik bortermeléssel foglalkoznak, ezen előadásra és az ezzel kapcsolatos gyakorlati bemutatáson minél nagyobb számban megjelenjenek. — Előadás után az „Arany Bika” hatalmas, s dúsan felszerelt pincéjében gyakorlatilag is bemutatja Demszky Béla a borkezelést, a Láng és Bozay vendéglősök borkészletében, a pincemester segítségével. Így a borszüret, derítést stb., stb.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték húzásán a következő nagyobb nyeremények húzóttak ki:

10.000 pengőt nyert: 54.242;
2.000 pengőt nyertek: 3718, 40757;
1.000 pengőt nyertek: 5956, 55089
67750;

500 pengőt nyertek: 3613, 13058, 18410, 55981, 67059, 68169. — Ezenfelül 200 pengőt nyert 30 szám és 125 pengőt nyert 958 szám. Az ötödik osztály húzása folyó évi február hó 14-én kezdődnek és március hó 14-ig tartanak.

arra, hogy a magyar bőr-áruipar tehetetlen a bőrarak folytonos drágulásával szemben, mert a nyersbőr-árak állandó hosszú mutatnak a nemzetközi piacokon. Amerika fokozódó szükségletei, a kínai beháború és a husfogyasztás esökkenése együttesen okozzák a folytonos drágulást. A gyárak egyik képviselője rámutatott arra, hogy a bőrpiacra még további drágulások következhetnek.

Az értekezletnek egyébként különböző gyakorlati eredménye nem volt, csupán annyit értek el összehívásával, hogy sikertült a helyzet-ről tisztább képet formálni.

Kölnvizet ittak a fekete férfiak a szépségversenyen.

Az angol lapok humoros cikkeiben számolnak be arról a különös szépségverseny-ről, amelyet Fokvárosban rendezett a kongó négerek egyik törzse, az európai vendégek tiszteletére. A szépségverseny zsűrije a vendég európaiakból állott, akik előtt sorra felvonultak a néger szépségek. Az európaiak a legszebb tiz néger nő számára jutalmakat tűztek ki. A díjak régi ruhák és kalapok voltak, valamint a humor kedvéért, ruzs, puder és vígaszdíjként — kölni víz. — Az európaiak a néger nők felvonulása után a legszebb tiz fekete nőt megjutalmazták a díjakkal és a hölgyek elváltak ragadtatva az európaiak udvariasságtól. A szépségverseny harmonikus befejezést azonban furcsa fordulat zavarta meg. A vígaszdíjak kiosztásánál a néger férfiak percek alatt felfedezték, hogy a kölni víz alkoholtartalma és a helyszínen nyomban megitták a „vígaszdíj”-at. A síró néger nőket az európaiak alig tudták megvigasztalni.

Rádió-műsor. Péntek, január 20

Budapest 555.6 (3) : 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 1: Időjárás és vízállás-jelentés. 3: Hírek közgazdaság, élelmiszer-árak. 4: Asszonyok tanácsadója 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállás-jelentés és mozika műsora. 5: Zongora négyes. 6.15: Sport előadás. 7: Rádió amatőrpósta. 8.30: A Magyar Zene Barátainak Országos Egyesülete bemutatkozó hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. 10.15: Pontos időjelzés, hírek, utánna cigányzene.

Heti befizetéses könyvecskék heti 5 fillértől a Kölsönös Segélyező-Együletnél már válthatók.

Külföld: 11: Bécs: Népszerű zene. 1.05: Langenberg: Hangverseny. 1.30: Frankfurt Hangverseny. München: Hangverseny. 4.15: Bécs: Hangverseny. 5: Berlin: Táncczene. 5.40: Gyermekzene. 6: Langenberg: Hangverseny. 7.30: Bécs: Auber: A fekete domínó. 8: München: Kálmán A farsang tündére. Boroszló: Vidám műsor. 8.05: Königsberg: Irodalmi est. 8.30: Berlin: Hangverseny. 9: London: Nemzetközi hangverseny. 9.05: Königsberg: Kamarazene. 10.30: Berlin: Hangverseny. Lipse: Táncczene.

Lapkihordók

felvételnek
a TISZANTULI HIRLAP
kiadóhivatalában.

Gyászrovat

ÖZV. POLG.
KEGYES ISTVÁNNÉ MEGHALT

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetlen jó anyánk, nagymamánk, dédnagymamánk és áldott emlékü rokonunk: özv. polg. *Kegyés Istvánné* szül. Bihari Katalin, folyó hó 19. napján, reggel fél 9 órakor, hosszas gyengélkedés, de különösen egy heti súlyos szenvedés után esendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit folyó hó 21-én szombaton délután 2 órakor fogjuk Timár utca 14. számú gyász-házunktól, a ref. egyház szertartása szerint, az Ispóty templomban tartandó gyászima után, a Városháza temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtestösszeállítására rokonainkat, barátainkat, valamint a fájdalmunkban részvevőket fájó szívvel meghívjuk. Áldás és béke drága poraira! Bánatos gyermekei: polgár Kegyes István nejevel Csanak Juliánnával és gyermekeivel; polgár Kegyes József nejevel Szilágyi Juliánnával és gyermekeivel; polgár Kegyes Ferenc nejevel Juhász Erzsébettel; özv. Pásztor Zsigmondné gyermekeivel; polgár Kegyes János nejevel Jóna Máriaival. Unokahuga: özv. Tatár Sándorné gyermekeivel. Valamint unokái, dédunokái és az összes közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer temetkezési vállalat, Kossuth utca 2. Városháza épület, rendezti.

MITROVICS GYULA
EGYETEMI TANÁR
GYÁSZJA.

Mély gyász érte Mitrovics Gyula egyetemi tanárt. Anyósa: Makláry Pap Miklósné, 72 éves korában, Sárospatakon meghalt. Ugyanott temették el szerdán nagy részvét mellett.

Külföldi autóra nem adnak ki többé iparendélyt

Az utóbbi időben a kereskedelmi miniszter több alkalommal is szigorú rendeleteket adott ki arról, hogy az iparszerű áru fuvarozás céljaira csak magyar gyártmányú kocsikat lehet használni. Most újabb rendeletet bocsátott ki a miniszter és ebben azt mondja, hogy a külföldi kocsikat előre megvásárolják és azután kéri az iparendélyt, arra való hivatkozással, hogy a kocsi már megvan.

Hangsúlyozottan kijelenti a miniszter, hogy a jövőben ezt az eljárást úgy tekinti, mint a rendelet megkerülését és ezért felhívja a hatóságokat, hogy többé ne adjanak ki külföldi kocsira engedélyt. A városi tanács a miniszter rendeletét közhírré teszi és közli az ipari hatósággal is.

Enyhülő idő, csapadékkal.

A Meteorológiai Intézet jelenti: Északnyugat felől hirtelenül elcsosnyomósu hullám nyomult előre Középeurópa felé, melynek a rendkívül hideg levegő a Skandináv félszigeten még egyelőre ellenáll, de nagy tömegében a hideg levegő a nagy légnomással együtt kelet felé látszik húzódni. — Hazánkban hideg inkább csak a keleti részeken van, Debrecenben mínusz 8 fok Celsius Csengeren mínusz 9 fok Celsius volt az éjjeli minimum. Csapadék csak kevés helyen volt. — *Időprognózis:* Inkább enyhülésre hajló idő csapadékkal, keleten még egyelőre erősebb éjjeli lehűlés.

1925. január 20.

Cukorrépatermelők szervezkedése a Tiszántúlon

A magyar cukorrépatermelők országosan egységesen történő szervezkedésével kapcsolatosan a legutóbbi napokban, folyó hó 17-én Szolnokon, — folyó hó 18-án pedig Békéscsabán tartott cukorrépatermelői értekezletet a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

Az értekezleten nagyszámúban egybegyűlt cukorrépatermelők egy hangú lelkesedéssel mondották ki szükségességét a termelők egységes frontja megerősítésének és határozták el az Országos Mezőgazdasági Kamara és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közös irányítása alatt működő országos szervezethez csatlakozásukat.

A szolnoki cukorrépatermelői értekezleten dr. gróf Almásy Imre elnöki megnyitóját után Serbán Iván országos mezőgazdasági kamarai titkár ismertette a cukorrépatermelés és a cukorgyártás helyzetét, megcáfollhatatlan számszerű adatokkal igazolva be azt, hogy a cukorrépa átvételi ára és a termelés feltételei a gyáripar érdekének sérelme nélkül termelői érdekekre méltányosan és oly mértékben megváltoztathatók, amelyek mellett a cukorrépatermelés rentabilitása is biztosítva lenne. — Majd *Fabricszky Endre* m. kir. gazdasági főtanácsos, az OMGE. igazgatója fejtegette ki szükségességét az országosan egységesen történő termelői szervezkedésnek.

A békéscsabai értekezleten dr. *Rócz Lajos* m. kir. gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató ismertette a helyzetet, melyen dr. *Dümel Sándor* alispán elnöksége alatt egy hangú lelkesedéssel határozták el a jelenlévő cukorrépatermelők, — hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által életrehozott Tiszántúli Cukorrépatermelői Szövetsége útján csatlakoznak a magyarországi mozgalomhoz és súlyos pönálé fizetésének kötelezettsége mellett határozták el azt, hogy inkább felhagyjanak a cukorrépa termelésével az esetben, ha a cukorgyári kartel a termelők méltányos kívánságainak teljesítése elől mereven elzárkóznak.

— **Névesere.** Lapunk, január 17-én megjelent számában „*Felmentve az orgazdaság vádjától*” című híreinkbe kellemetlen hiba csúszott be. A hírből ugyanis tévedésből, a vádlott *Dudás Jenősnének* volt feltüntetve, holott nem *Dudás*, hanem *Dudócs Jánosné* állott a törvényszék előtt, orgazdasággal vádolva.

— **Tüz Derecskén** Január hó 14-én szombaton este, Hadházi Gáspár közműves, Szőke János ucca 18. számú háza leégett. A helyszínen azonnal megjelent dr. *Mariay Barnabás* főszolgabíró, — *Bartha Ferenc* főjegyző, a tűzoltókerület főparancsnoka, dr. *Mustó Sándor* községi orvos és a csendőrség. — A tűzoltók 3 géppel és teljes számmal vonultak ki. Gyors és megfeszített munka a szomszédos házakat megmentette a pusztulástól. A tüzet valószínűen kéménytűz okozta.

— **Csendes és Emmy** női divatszalon 19. Piac ucca 7. szám.

— **Boxerrel támadt a háziúr** című híreink kiegészítésül közöljük, hogy az eset szenvedő szereplője *Szina Sándor* nyugalmazott postás, a *Bujdosó* ucca 40. számú ház tulajdonosa, az illető lakó pedig *Falvetter József* vagongyári lakatos. Az ügyben különben az eljárás folyik.

Szeder Ferenc volt képviselő nyilatkozatában bocsánatot kért Ethey László főszolgabírótól és Antal Antal főszolgabírótól

A balmazújvárosi programbeszéd epilógusa a debreceni törvényszék előtt

Az 1925. évi nemzetgyűlési választások alkalmával *Szeder* Felmazujvároson nagy programbeszédre volt szocialista képviselő *Baldest* mondott. — Azonban beszédét olyan izgató kitételekkel fűszerezte, hogy a hatóság a község területéről kintasította. Pár nap múlva *Szeder* Ferenc levelet írt *Szarvas Imre* balmazújvárosi lakosnak és a levélben rágalmozó kijelentéseket használt *Ethey* László főszolgabíró és *Antal* Antal szolgabíróval szemben. Emiatt bünyvdi eljárás indult ellene.

Tegnap vont a felelősségre a volt képviselőt a debreceni törvényszék *Rézler* tanácsa. A vádat dr. *Kövendi Veress Lajos* kir. ügyész, a védelmet dr. *Révi Nándor* ügyvéd képviselte. Jelen volt a főtárgyaláson *Szeder* Ferenc is.

A főtárgyalás előtt a sértettek a vádlatot megegyeztek abban, hogy *Szeder* a következő nyilatkozatot teszi közé a Népszavában:

— *Nyilatkozat.* *Szarvas Imre* balmazújvárosi lakoshoz 1925. évi március 31-én kelt levelemben az abban névszerint meg sem nevezett főszolgabíró ur magatartásáról oly megjegyzést tettem, amely alkalmasnak látszik arra, hogy ezen

megjegyzésből a debreceni központi járás főszolgabírói hivatal egyik szolgabíró urával szemben hátrányos következtetések legyenek levonhatók. Miatán én ezen megjegyzést mások téves információja nyomán tettem meg és utólag megjegyződtem, hogy a nyert információ a tényállást nem fűdi és miután ezen megjegyzés miatt dr. *Ethey* László főszolgabíró és *Antal* Antal szolgabíró urak magukat sértve érzik, sajnálom, a fenti kelettel ellátott és *Szarvas Imre* balmazújvárosi lakoshoz írt levelemben írottakat és ezért a most megnevezett uraktól ezennel bocsánatot kérek. Kötelemem magam, hogy ezen nyilatkozatomat a debreceni törvényszéknél kintasított főtárgyaláson élőszóval is megteszem. — Budapest, 1927 november 8. — *Szeder* Ferenc, volt nemzetgyűlési képviselő.

Ezt a nyilatkozatot a főtárgyaláson a vádlott felolvasta és *Ethey* és *Antal* szolgabírák azt tudomásul vették.

A bíróság a főtárgyalást elnapolta, addig, míg a sértettek a felhatalmazást visszavonják. Amint ez megtörténik, a további eljárást meg fogják szüntetni.

— **Rendbehozzák a tégláskerti átjárót.** A Máv. értesítette a városlakókat, hogy a tégláskerti átjárót vaslemez borítja, alul pedig az átjáró helyét állandóan takarítja. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— **Husipari munkások közgyűlése.** A Husipari Munkások Országos Szövetségének debreceni helyi csoportja ezúton is értesíti egy a mézáros, mint a hentesiparban dolgozó husipari munkásokat, hogy a helyi csoport folyó évi január hó 22-én, délután 3 órakor, a Munkás Otthon mellékhelyiségeiben közgyűlést tart, rendkívül fontos ügyek elintézésére. A közgyűlésen a központi képviselőtében *Molnár Dénes* titkár fog megjelenni. A vezetőség felkéri a husipari munkásokat, hogy ezen a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg. A közgyűlés rendőrhatalósággal engedélyezve van.

— **Előadás a kukoricamolyról.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a tél folyamán, részben saját szakelőadói kiküldetésével, részben a tanyai tanítók felkérésével, igen sok előadást rendezett Debrecen város határában, amelyek mind azt célozták, hogy a gazdaközönség a kukoricamolyl okozta veszedelemről, annak kiharításáról, kellő tájékozottságot szerezzen, s a kukoricamolyl elleni védekezés feladatait megismerje. Most, vasárnap, január hó 22-én, délután a debreceni *Gazda Körben* rendezett képes szakelőadást a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a *Debreceni Gazdasági Egyesület* amely ez akcióban szintén buzgón vesz részt, a kukoricamolylról s az ellene szükséges védekezésről. Ezen szakelőadásra a gazdaközönség figyelmét különösen felhívjuk, mert a kukoricamolyl által okozott károk csak úgy lesznek a jövőben elkerülhetők, ha a gazdaközönség a védekezés feladatait teljes mértékben ismeri s azokat el is végzi.

— **Zsirosszódával megmérgezte magát.** *Terei* Mária 24 éves háztartási alkalmazott, tegnap munkahelyén, a *Kossuth* ucca 53. szám alatt zsirosszódával megmérgezte magát. A mentők súlyos állapotban szállították a belgyógyászati klinikára. A rendőrség nyomozást indított annak a megállapítására, hogy miért követte el tettét.

— **Üzletáthelyezés.** *Sauer* Irén női kalapszalonzót *Rákóczi* ucca 9. szám alól, *Piac* ucca 58. szám alá, *Bankpalota* első lépcső, II. emelet, helyezte át.

— **Javulóban az öngyilkos lány állapota.** Megírtuk tegnap, hogy *G. Zsuzsanna*, az Arany Bika szálló szobalánya, mert felmondta állását, aszpíriannel megmérgezte magát. Az életunt szobalányt, aki megható bucsusorokot írt édesanyjához és szobaasszonyához, a mentők a belgyógyászati klinikára szállították. — Amint most értesülünk az életunt lány állapotában javulás állott be.

— **Eljegyzések.** Az áll. anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be: *Csizmadia Mihály* ref. *Harsányi E.* ref. *Schiész István* rk. *Ádám Mária* ref. — *Erős Sándor* ref. *Károly Margit* ref. — *B. Szabó Sándor* ref. *Barkó Julia* ref. *Molnár Ferenc* ref. *Szikszai Malvin* gk.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap a következő születéseket jelentették be: *Dr. Fráter Lajos* ügyvéd, fiú *Lóránt*; *Nagy Mihály* Máv. fűtő, leány *Jolán*; *Farkas Miklós* kocsiv. leány *Zsófia*.

— **Hatalózasok.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: *Fráter Lóránt* ízr. 4 napos, *Piac* u. 73.; *Lakatos Sándorné* *Dán Julianna* ref. 70 éves, *Pallagpuszta* 27—28; — özv. *Somogyi Gáborné* *Nagy Zsuzsanna* ref. 65 éves, *Bank* 59. szám; — dr. *Sass Béla* ref. 62 éves, *Péterfia* ucca 33. sz.; *Dalaries Ilona* gk. 9 hónapos, *Ny-háza*

Mikor rabok teszik a feljelentést rabok ellen...

Hepp Ferenc volt gazdatisztet a debreceni törvényszék nemrégiben sikkasztásért nyolc hónapi börtönnre ítélte el. Büntetését a debreceni törvényszék fogházában tölti, ahol is a nyomdában nyert beosztást. — Fogolytársainak azonban nem tették *Hepp*, aki egyszersmind felügyelt reájuk és ennek tudható be, hogy nemrégiben feljelentést adtak be ellene, amelyben azzal vádolták meg, hogy a kormányzóra, a miniszterekre és a fogházgondnokra reprodukálhatóan kijelentéseket tett.

Hepp Ferenc ellen kormányzósértés miatt indult eljárás, — ügye tegnap került a debreceni törvényszék egyik büntetőtanácsa elé. A vádlott tagadta a vádat és azt állította, hogy fogolytársai haragudtak rá, azok akarták „bemártani”. A bíróság ezután több fogolyt hallgatott ki, akik között olyan is van, aki 6 évre van elítélve. Sem ezek, sem a kihallgatott fogházőrök nem tudták igazolni a vádat. A feljelentőket pedig nem lehetett kihallgatni, mert közben szabadlábra kerültek. A törvényszék elrendelte ezeknek a megidőzését és evégből a főtárgyalást elnapolta.

— **Február 5-ére kiadó az Arany Bika díszterme.** Az újságírók által minden évben rendezett farsangi „*Görbe éjszaka*” az idén, közbefölt akadályok miatt elmarad. Ilyenformán a február hó 5-ére lefoglalt *Bika* díszterme felszabadul. Egyesületek, vagy báli-rendező bizottságok, erre a napra igénybe vehetik. Értekezhetni az Arany Bika igazgatóságánál.

— **A Hunyadi és Csapó uccán tilos a teherautóforgalom.** A Hunyadi és Csapó uccán, mint ismeretes, a teherautóforgalom tilos. Azokon a szakaszokon, amelyekre ez a határozat vonatkozik, a tilalmat jelzőtáblákat, számszerint 4 darabot most szerelnék fel.

— **Általános hadigondozott összeírás lesz.** A miniszter rendeletereletében a népgondozott hivatalból a város 1425 hadigondozott iratait vette át. 1928. évben ismét általános összeírás lesz, hogy megállapítsák, hogy mennyi az ellátásra szoruló hadigondozottak száma. A jövőben a hadigondozottak illetményeit negyedévenként előre kell igényelni.

— **37.888 pengő vigalmiadót felosztanak a szegény-alapok között.** A számvetőség jelentéséből a tanács megállapította, hogy az 1927. évről a vigalmi adóból még elhasználatlan maradt 37.888 pengő. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés által megállapított költségek szerint ezt az összeget szegény segélyezésre használják fel, mégpedig úgy, hogy a népház egyesületnek a *Stefánia* szövetségnek és a városi jótélti alapnak utalnak ki belőle bizonyos összegeket.

— **Öt évi fegyházra ítélték a eskühek kémkedésért egy budapesti kereskedőt.** *Kassáry* Jentik: A kassai törvényszék tegnap ítélték a kémkedés vádolt *Gyurán Zoltán*, 25 éves budapesti kereskedő paréban. — *Gyurán* ellen, aki Iglen született, javára volt a vád hogy Magyarországot javára kémkedett és tagja volt az Isekutz alvezetés alatt álló Felvidéki Ligának. *Gyurán* a múlt év május 15-én érkezett *Kassára* ott nyomban letartóztatták. A bíróság most kémkedésért öt évi fegyházra ítélt.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Trányzat buzában jól tartott, zabban és tengeriben barátságos, egyebekben tartott, forgalom közepes.

Árak: 78 kg tiszavidéki buza 31.30 — 31.56, a többi változatlan.

A Ferenovárosi sertésvásárra felhajtottak kb 3350 darab sertést. Árak: könnyű 132—140, közepes 140—144, nehéz 144—151.

VALUTA

Angol font	28.00
Belga frank	79.90
Cseh korona	16.97
Dán korona	153.50
Dínár	10.08
Dollár	571.10
Francia frank	22.80
Hollandi forint	231.25
Lengyel zloty	64.30
Lej	3.54
Lira	30.50
Német márka	136.45
Osztrák schilling	80.75
Norvég korona	152.40
Svájc frank	110.45
Svéd korona	154.05
Peseta	98.90

VÁSÁROK SORRENDJE

Péntek, január 20-án. Állatvásár és kirakodóvásár: Csenger Szatmármegye, — Gyula Békésmegye, — Majs Baranyamegye.

Vasárnap, január 22-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Gyula Békésmegye Nagykáta Pestmegye, — Ráckeve Pestmegye.

Figyelem.

Az összes magyar, francia, német, angol, olasz, amerikai stb. kiadókkal fennálló közvetlen összeköttetéseink révén módunkban áll bármely tudományos vagy szépirodalmi művet, folyóiratot és zenei művet gyorsan, pontosan és a legkedvezőbb feltételekkel szállítani.

Állandóan raktáron tartunk minden speciális papírt, pl. pergament, celozán, mintás papirokat és papirkonfekciókat, amely cukraszoknak, bombonyaráknak és más iparüzemeknek szükséges.

Aldebaran, Hardtmuth, Kohinor, A.W. Faber, Caotell legkitűnőbb rajz- és írói írások, minden igényt kielégítő kivitelben és színben.

Mindeneműű irodafelszerelési cikkek, saját gyártmányú üzleti könyvek, prima kivitelben, különleges német és francia rajz-, másoló- és vázlat-papírok, speciális üzleti, mérnöki cikkek nagy raktára a

Méliusz

könyv-, zenemű-, papír-, írószerek-kereskedés, Debrecen, Ferenc József ut 26. szám. Telefon: 2—70.

Jóminőségű

butorok

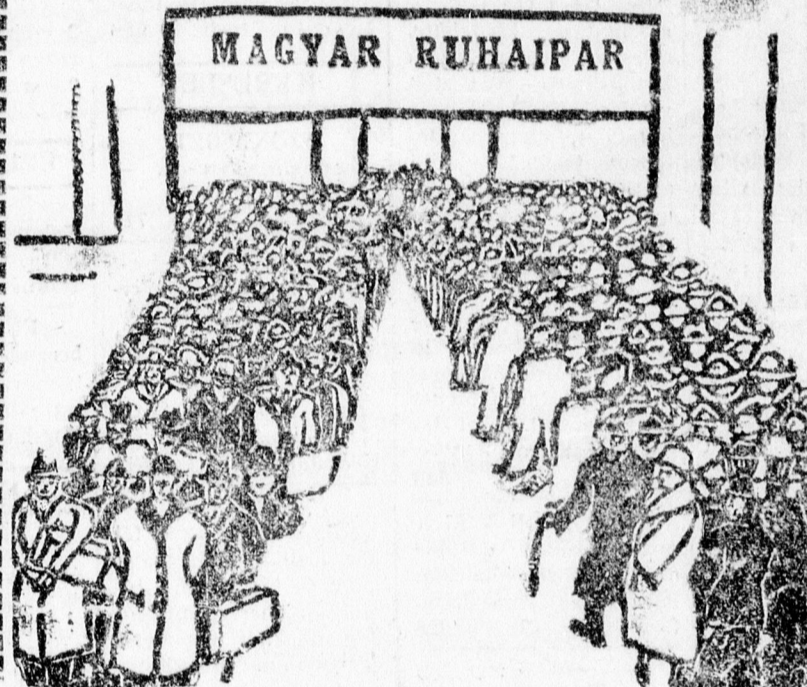
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók

Weinstock Henriknél

Miklós-u. 2. Apolló-butorüzlet

Jöjjon mindenképpen

hozzánk férfi és fiuruhát vásárolni

mert áraink beszélnek.

Hosszu fekete télikabát bársonygallérral	72 P-től
Fekete városi bunda plüsch béléssel és szörmegallérral	80 "
Szörmebéléses rövid bunda	100 "
Színes hosszú téli double kabát	50 "
Színes hosszú téli double kabát szörmegallérral	65 "
Sötétkék vagy fekete férfiöltöny	60 "
Férfi télikabát szörmegallérral	36 "
Hosszu férfi télikabát 5 évestől 12 évig	27 "

Felhalmozott téli árúinkat feltűnő olcsón árusítjuk. A címre kérjük vigyázni.

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFIRUHA ARUHAZA

Magyar Ruháipar

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Telefon 13 35.

Telefon 13-35

Ki mit keres, megtalálja

mert nincsen olyan tárgy: legyen az bútor, dísz tárgy, arany- és ezüstnemű stb., amit a legjutányosabban, alkalmi áron meg ne kaphatna az Ingóságközvetítőben.

Páratlan alkalmi vételtek: nagyon szép hálószobák, magános rézágak, sezlonok, divanyok, — matracok, állófogasok, zsúrasztalok, mindenféle hajlított székek, ebédlőszékek, antik bútorok, beteg-toló kocsik, hegedűk, gordonkák, kandaláberek, petróleum csillárok, a legszebb dísz tárgyak, vázák a leg nagyobb választékban, valódi debreceni és hortobágyi specialitások: esikőbőrös kulacsok, eredeti hortobágyi pásztorkarikások, dolmány-zaeszkök, tányéros pipák, fokosok és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre és azonnali kifizetésre: zongorákat, pianókat, fürdőkádakat, billiárdasztalokat, alkalmi könyvtárakat, fürdőkádakat, dísz tárgyakat, szőnyegeket, régiségeket, mindenféle bútorokat, zálogécsüdelőket, arany- és ezüst ékszereket, mindenféle ingóságokat.

Jól jegyezze meg, ha bármit venni vagy eladni akar, mindennek előtt jöjjön el az Ingóságközvetítőbe! Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, — ha itt vásárol!

Zsirosszóda

szappanfőzéshez legmagasabb fokú, garantált minőségű, nagyon olcsón kapható!

Stern festéküzletében

PIAC UCCA 10. SZAM, BIKÁVAL szemben. Saját érdekében győződjön meg.

Egy fedeles kocsi eladó

Hatvan ucca 68. alatt.

Megtekinthető
ugyanott,
a kocsifényezőnél.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Debrecen, Piac-utca 79.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZAST NYER

NAGYOBB- szabású klubhelyiség-be keresünk óvadékkal rendelkező elsőrendű szakembert, vendégnő vezetésére. Cím a kiadóhivatalban. XX

MOSOGATO asszonyt felvesz a Gambinus. 902

ISPÁN nős, nőlen és kulesár későbbi belépésre keresetek. Arany János utca 11. ajtó 5. 907

ALKALMAZAST KERES

EGY fiatal vegyes kereskedő segéd állást keres, esély igényű fizetéssel azonnali belépésre, akár vidékre is. Cím Papp János Nagyléca 409. 879

MOSÓNÓ ajánlkozik urházhöz — takarítást is vállal. Hajdú, Cserepes utca 22. szám. 851

KÖZÉPKORU komoly, vallásos, s finom lelkületű urinő. — anyahelyettesnek, házzvezetőnek, kiadóknak, idősebb ur, vagy urinőhöz gondozónak s társalkodónak, esetleg vidékre. Cím a kiadóban. 821

PÉNZBESZEDŐ raktárnoki állást keres negyven millió óvadékkal, nős ember. Tudakozódnai Klein eseléd intézetben. Csapó 3. 876

GÉPESZ kovács állást keres. — azonnalra perfect lövasaló és traktor kezeléssel együtt. Ebes 51. 922

AJANLAT

KÖLTÖZTETEST szállítást, bármilyen fuvarozást, kedvező ártan gyorsan eszközöl. Lindenfeld József szállító. Kúlsóvásártér 10. sz. — Telefon 801. 39-a

TÁRSNÓT keresek egyedül álló, meglevő üzlethez 1000 pengő készpénzzel, magános férfi. Lakás van. „Társnő” jellegre a kiadóhivatalban. 882

ELVESZETT egy drótszűrő egyszínű barna vizsla, aki Bősziroményi út 2. sz. alá hullott. — felvétel: kiadóhivatalban részeselek. 805

BICIKLI veszek. Szombathely vasárnap, Kovács, Eötvös 28. 829

HARISNYA éötést, fejelést, javítást utányosan vállalok. — Kész harisnya raktár és előnyomda, Hatvan u. 16. szám. 3-a.

BUTOROK nagy választékban legoicsőbb árban beszerezhetők Hausner bútorcarnokában, Piac utca 56. megyeháza mellett. Kedvező fizetési feltételek. 194

KAROLA szalonban elsőrendű — hölgyfodrász férfi segéd dolgozik. Figyelmes kiszolgálás. — Elsőrendű munkaezők a Verbőcy-utca 2. szám alatti „Karola” hölgyfodrász szalonban. Olcsó árak. — Fejmosás 0.80, ondolálás 1.20, Manikűr 0.50. Bérlet váltásnál 20 százalékos engedmény. Tiszteviselőknak külön engedmény. Speciális hajvágás 1.20-ért. 821

GYÖZÖDJÖN MEG! Árukészlet túlszűfoltása miatt utólréhetetlenül olcsón kaphat bárony vagy file kalapot „Anny” névkalapalonban. Csapó 47. — (Tűzoltóaktanya mellett.) 40a

MATHEI Endre szerelő mester. Elvállal: központi fűtés, vízvezeték, csatornázás, szellőzés, fürdő, egészségügyi berendezési munkálatokat — s minden e szakmába vágő javításokat, vidéki munkálatokat jótállással, elsőrendű kivitelben. Debrecen, Csapó-utca 24. Telefon 3—21. 547

HÖLGYFODRÁSZ szalonomat Piac-u. 5. szám alá, félemeleltre áthel, eztem. Modernül berendeztem. Speciális hajvágás, festés, ondolálás, hajfestés, paróka, egyéb hajmunka készítés, manikűr, arcápolás. Legutányosabban díszszalon. Ugyanott lakom Weinssteinné. 288

HÓ és sárcipő javítás vállany erővel ízlésesen, olcsón készül. Csapó u. 76. műszerész üzletben. — Bodnár és Kovácsnál. 35a

IRÉN hölgyfodrász és manikűr szalon Baltházy-utca 19. Olcsó árak: Ondolálás 1.20, fejmosás 0.80, hajvágás 1.20, manikűr 0.50. Bérletnél kedvezmény. A közönség szives pártfogását kérem. 20-a

URHÖLGYEIM! A boldog üjlesztendőben kívánok örömet szerezni, estélyi és bálidivat ujdonságaimmal, valamint áruimmal. — Feltűntést keltő jó ízlésű urhölgyek szalonjában, bámulatos kivitelben készülnék divat kreációk. Megrendelést 24 óra alatt eszközök. Bólint Margit, Hunyadi utca 18. szám. Modern szabás varrási tanítás.

ÚJ ÜZLET megnyitás. Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget — és tisztelt vendégeimet, kedves jó barátaimat, hogy a Bősziroményi út 52. szám alatti koremsa üzletemet e hó 21-én, azaz szombaton ünnepélyesen megnyitómeste 7 órai kezdettel háziasan készített hurka estélyi rendezek. Tiszán kezelt, jó zamatu borokról gondoskodva. Maradtam teljes tisztelettel Feket János koremsáros. 900

GYÖZÖDJÖN MEG! órajavítások darabja csak 2 pengő, jótállással pótlásnékül. Óra üzem. Csapó utca 12. 923

ÓRÁK órások, karikagyűrűk, legoicsőbb a Sretter János, órák és ékszerész-nél, Debrecen, Baltházy utca 18. sz. — 54-a

A KÖZTISZTVISÉLŐK telepén tűzifa, szén. — Jókusz jutányos árban kapható és minden árudában megrendelhető. Tisztviselők részleltfelesre is vásárolhatnak. Telep: Ispoly utca 19. szám. Telefon: 14—34. 11-a

KALAPOK 8. alakítás 2 pengőtől. Tanuló leányt felveszek Csobán, Cserepes utca 16. 830

FEHÉRNEMŰ készítést vállalok, női fehérnemű és monogram himzést, előrajzolás olcsó árban. Kút 62. 1-a

DEBRECZENSKY Matyánál, Halkó 8. — koremserek, divatanyag, matracok, bőr és kőanyag fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javítást jutányos áron eszközöl. 2-a

TÜZIFA vágott, szőlőfa 3.50 harnaszén 3.40, porosz-szén legoicsóbban Grünfeldnél, Csapó utca 16. szám. 91-a

HÓ ÉS SÁRCIPŐ avító üzem legszélben avit. Szander, Deák Fene utca 21. 720

HÓCIPÓT, sárcipőt tökéletesen az Orbán gumi-üzem javit. Piac utca 9. 41/a.

A MADÁR IS csak azt dalolja az ágon Csikós sósorszesz a legjobb háziszer a világon. Kapható minden fűszerüzletben. 38-a

Buzakenyérliszt elsőrendű 34 fillér. Rizskása 64 fillér. Horváth lisztraktárában. Dégenfeld tér 1. (Sas utca sarok.) 461

SZOMBATTOI gyenge bárány hús kapható a Simonffy utcai 1. sz. vassátorba. 906

KERESLET

SZÖNYEGET megvételre keresek. — „Szönyeg” jellege. 746

FÜSZER-üzletemhez társat keresek. Cím a kiadóban. 903

KÉT prima, 150 kilós, fiatal hízott venniék. Csapó, — Nyomatató 22. 899

ELVESZETT szerda délután egy fél pár briliáns fülbevaló, nagy és kis kövel, József kir. herceg utcától Dégenfeld tér 8-ig menő út vonalon. Beesületes megtalálója nagy jutalomban részesül Klein Lipót, Dégenfeld tér 8. 905

KÉREM azon főiskolást, aki lakás és ellátás ellenében előkészít érettségire, jelentkezék Bundi u. 9. alatt. 909

ELVESZETT szerdán este Hűvelyes utcától Sas utcáig egy fekete bőr retikül. Megtaláló jutalomban részesül. Hűvelyes 6. 915

KORLÁTOLT ital mérési engedélyemhez társat keresek Kékes u. 6. Délután 12-16l 3-ig. 914

BÚTORT veszek, eladok, kárpic munkát vállalok — Széchenyi utca nyolc. Szentpéteri. 25-a

LAKÁS

LAKÁSÁT díjtalanul adja bérbe — Máté Sándor ny. m. kir. államp. tanácsos ingatlan és lakásközvetítő irodája. Széchenyi utca 55. Telefon 14—63. 31-a

KERESÉK bútorozott, kényelmes szobát, klinika környékén. Címem: Klinikai postahivatal. 88

HÁROMSZOBÁS lakás havi betven pengőért. Csillag utca nyolcvanhat. 841

KIADO szoba bútor nélkül, intelligens — magános egynékn. — Baltházy-ny utca 3. szám. — Azonnal elfoglalható.

ÖT esetleg 7 szobás, földszintes, teljesen modern lakás, mellékhelyiségekkel, a Nagvtéplom mellett kiadó. Fűveskert u. 12. XX

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba központban magasabb-rangú állami tisztviselőnek kiadó. Magoss utca 15. szám. 911

KÜLÖNÁLLO 2 szoba, előszoba, bútorozva kiadó. Hajó utca 2. sz. Ugyanott istálló is. 908

ÜZLET-RAKTÁR

KIADO üzlethelyiség, bármily célra, Árpádtér 26. — Hadházi út 2. sz. 193

FÜSZERÜZLET berendezés, petroleum tartály, 5 kg-os új mérleg jutányosan eladó — Boesky tér 12. 835

ELADÁS

ANTIK BUTOROK és használt ruhaneműek, kabátok, kalapok, jó állapotban levő 30-es női félcipő eladó. — Calvin tér 14. kereszt-épület, fél 1-től 1-ig. 15a

JOKARBAN levő, 18 lóerős Wohan-ka féle stabil nyersolaj motor eladó. Koporsógyár. — Hajduböszörmény. 550

HINTÓ fél bőrfedeles, olajtengelyes, teljesen új posztóhuzattal, szembeállítás, új lakkozással jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. 15a

KÜLÖNBÖZŐ nagyságú jó erős ládák eladók a Méliusz könyvkereskedésben. 19

SONKAVÁGOGEP teljesen jó állapotban levő, elsőrendű gyártmányú eladó. Kontsek Géza krt. Kossuth utca 15. 32-a

HÁLO és szalon bútor eladó. József király herceg utca 16. 16-a

JOKARBAN levő férfi varrógép eladó. Varga Lajosnál, Erzsébet utca 103. 891

KÉT darab 90 kg-os sertés eladó. Homok utca 14. szám. 919

ELADÓ 6 darab tolt, 1 divány, 1 nagy tükör asztal, 1 ovál asztal, ügyvédi irodába is megfelel. Ven-dég utca 6. 898

ELADOK gramafon 100 darab lemezzel, vagy külön a lemezek is és egy nagy jégsekrény, mely minden célra alkalmas. — Hainal utca 19. szám. 904

KÉT darab hízott sertés eladó Kékes utca 71. K

ORIH kóser tej van eladó — Stern Sándornál Rákóczi 14. 921

ELADÓ 4 darab jármos ökör. Ondód, Piac dűlő 61. Értekezni Timár utca 21. Ugyanott 3 darab hízott sertés eladó. 918

INGATLAN

HONVÉD UTCA 7. számú családi ház — három szobás, beköltözhető tizenkettőezer pengőért eladó. Csak komoly vevővel tárgyal az eladással kizárólagosan megbízott Máté ingatlan irod. Széchenyi utca 55. 30-a

TELEK, 630 □-gi, ipartelepnek alkalmas, — két utcai fronttal, Bősziroményi út 59. szám alatti, vasúti kitérőnél, közvetlen villamos megállónál, a baromvásártéren szemben, eladó. Értekezhet-nai József királyi h. utca 16. 15a

ELADÓ ház István ut 13 számú Tócoskert azonnal beköltözhető. 644

ELADÓ ház, két szoba, konyha, speiz, veranda, jó vízü kút, 230 négyszögöl — földdel, az egész föld körülkerítve, gyümölcs-fával beültetve az egész ára 8000 pengő. Sámsoni út, Szedes utca 14. sz. Értekezni Honvéd utca 38. 728

STEINER ingatlan iroda hirdetései, Piac utca 19. szám. Telefon: 6—24.

Ki házat, szőlőt, lakását üzleti helyiségét eladni, vagy ezeket venni szándékoznak, úgy forduljon teljes bizalommal irodámhoz, hol lakások teljesen ingyen közvetíttetnek.

Átadó gyönyörű szép 4 szobás, fürdő szobával, előszobával, mellék helyi székkel álló első emeleti utcai lakás a központban közel három szobás lakás központban.

ELADÓ a Homok u. 59. számú nagyterű ház, minden elfogadható ártan. 889

ELADÓ Komióssy u. 23. számú ház és szőlő. 912